

Demokratiya, güclü iqtisadiyyat - Dağlıq Qarabağın açarındır!

DEMOKRATİK, MÜSTƏQİL QƏZET

4-6

MAY
2019-cu il
№ 80 (3978)

Qiyməti
40 qəpik

BAKİ
XƏBƏR
www.baki-xeber.com

Heftədə
5 dəfə çıxır

Qəzet
2003-cü ildən
nəşr olunur

GÜRCÜSTAN RƏHBƏRLİYİNDƏN EYNİ SƏRHƏD PROBLEMİNƏ GÖRƏ AZƏRBAYCANA VƏ ERMƏNİSTANA FƏRQLİ SİYASƏT...

■ səh. 7 ■

**"Bakı Prosesi" Qarabağ
münafiqəsinin həllində də Azərbaycana
yeni üstünlüklər qazandırır...**

■ səh. 9 ■

**Avrasiya Birliyinin İrəvan iclasında rüsvayçı
nasılıq - beynəlxalq tədbirlərin təşkilində
Azərbaycan və Ermənistan nümunələri...**

■ səh. 6 ■

**Milyarderlə "məxməri"
Baş nazirin cəkməsi Ermənistanı
yeni inqilaba sürükləyir**

■ səh. 10 ■

**Ümumdünya mədəniyyətlərarası
dialoqa Azərbaycanın töhfələri...**

■ səh. 6 ■

**Aqrar sahəimizin sığorta dərdi - bu
sığorta növünün cəmi 0,2 faiz payı var...**

■ səh. 11 ■

**Müğənni Elnarədən "Baku
Medical Plaza"ya ağır ittihamlar
- klinikanın cavabı necə oldu?**

■ səh. 13 ■

**2012-ci ildə qeyri-neft
ixracı 1,9 milyard, 2018-ci ildə
1,6 milyard dollar - azalma, ya...**

■ səh. 11 ■

**Qoruqların ərazisindəki tarixi
abidələrin pasportlaşdırılmasının
hansı ümummilli əhəmiyyəti olacaq?**

■ səh. 15 ■

■ səh. 5 ■

**Azərbaycanyönümlü yox, qərbyönümlü
partiya - xarici siyasi oriyentasiya
Əli İnsanov üçün uğur şərti sayıla bilərmi...**

**Dünya Azərbaycan diasporunda maraqlı
proseslər - Dövlət Komitəsi işin harasında...**

■ səh. 8 ■

**Bakıdakı bəzi «novostroyka» mənzillərdə «seks
turizmi» biabırçılığı - xəbər parlamente də çatdı...**

■ səh. 13 ■

**Bakıda mütəşəkkil dilənçi mafiyası - itkin
düşmüş uşaq dilənçiliyə məhkum durumda tapıldı...**

■ səh. 12 ■

**Vilayət Eyvazov
polisins insan alveri
ilə mübarizədə dəhşətli
cinayət planlarının
üstünü açdığını bildirdi**

**Ermənistan dünyada
etiraf edilmiş
daha bir terrorçunu
milli qəhrəman
kimi əbədiləşdirir...**

**Avropa Məhkəməsinin
siyasi işlər barədə
qərarlarını gəlir mənbəyinə
çevirmiş ayrıca zümərə
yaranmağa başlayır...**

**Tikinti şirkətlərində
müqaviləsiz
işlədilən cəmi
1115 fəhlə?
- Reallığın izi ilə...**

**İnsan alveri cinayətinin
kökünü tam
kəsmək mümkünmü
- Azərbaycan
mühitində...**

■ səh. 4 ■

■ səh. 7 ■

■ səh. 5 ■

■ səh. 4 ■

■ səh. 14 ■

Prezident İlham Əliyev Braziliya Milli Konqresi Deputatlar Palatası sədrinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Prezident İlham Əliyev mayın 3-də Braziliya Federativ Respublikası Milli Konqresinin Deputatlar Palatasının sədri Rodriqo Mayanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

Bakı-xeber.com-un xəbərinə görə, Prezident İlham Əliyev ölkələrimiz arasında siyasi əlaqələrin yüksək səviyyədə olduğunu vurğulayaraq, yüksək səviyyəli səfərlərin əməkdaşlığın müxtəlif sahələri ilə bağlı fikir mübadiləsinin aparılması üçün yaxşı imkan yaratdığını bildirib və parlamentlərarası əlaqələrin ikitərəfli münasibətlərin inkişafına töhfə verdiyini deyib. Prezident İlham Əliyev Braziliya nümayəndə heyətinin böyük tərkibdə Azərbaycana səfərindən məmnunluğunu bildirərək, iqtisadi, sərmayə qoyuluşu, turizm, mədəniyyət, kənd təsərrüfatı, aviasiya və digər sahələrdə əməkdaşlığın genişləndirilməsinin əhəmiyyətini qeyd edib. Braziliya Federativ Respublikası Milli Konqresinin Deputatlar Palatasının sədri Rodriqo Maya qəbula görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirərək qeyd edib ki, yüksək səviyyəli qarşılıqlı səfərlər əməkdaşlığımızın inkişafında mühüm rol oynayır və parlamentlərarası əlaqələr xalqlarımızın bir-birini daha yaxşı tanımasına xidmət edir. Qonaq ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın müxtəlif sahələrdə inkişaf etdirilməsi, ticarət dövriyyəsinin artırılması üçün böyük potensialın olduğunu deyib. Söhbət zamanı BMT və digər beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində həyata keçirilən əməkdaşlığın önəmi qeyd olunub.

Elmar Məmmədov Dünya Forumunda işğalçı Ermənistanı ifşa etdi

"Ermənistanın özündə ölkənin gələcəyinə inanmırlar..."

Sürətlə dəyişən dünyada terrorçuluğun, xarici təhdidlərin, münaqişələrin artması fonunda beynəlxalq təhlükəsizliyin təmin olunması vacib məsələdir və bunun həlli üçün regional dövlətlər, beynəlxalq təşkilatlar, o cümlədən BMT Təhlükəsizlik Şurası səy göstərir.

Bakı-xeber.com xəbər verir ki, bunu Azərbaycanın Xarici İşlər naziri Elmar Məmmədov 5-ci Ümumdünya Mədəniyyətə Dövlətə Rəhbərlik Forumu çərçivəsində keçirilən "BMT sistemində sülh naminə çoxtərəflilik və

diplomatiyanın gücləndirilməsi" sessiyasında çıxışı zamanı deyib. O qeyd edib ki, həll olunmamış çoxillik münaqişələr regionun sabitliyi və təhlükəsizliyinin qorunmasına mane olur: "Dağlıq Qarabağ münaqişəsi hələ də Cənubi Qafqazda regional təhlükəsizliyin təmin olunmasına əsas təhdidir. BMT Təhlükəsizlik Şurasının erməni qoşunlarının işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərindən dərhal çıxarılmasını tələb edən qətnamələrinə baxmayaraq, Ermənistanın işğal siyasəti davam edir. Bununla belə, Ermənistanı özge torpaqları işğal altında saxlamaqla ölkə daxilində heç bir nailiyyət əldə etməyib. Ölkə bu gün miqrasiya, yoxsulluq, işsizlik və bunun nəticəsi olaraq zəif iqtisadiyyat və aşağı sosial göstəricilərə görə ön sıralardadır". E.Məmmədov bildirib ki, Ermənistanın hər hansı bir dayanıqlı inkişafa nail olacağı barədə danışmaq yersizdir: "Ölkədə vəziyyət elədir ki, artıq Ermənistanın özündə gələcəyə inanmırlar. Əhəlinin ölkəni sürətlə tərk etməsi də bununla izah olunur". Nazirin sözlərinə görə, Ermənistanda müəyyən mənada erməni diasporunun dəstəyinə ümid edirlər, amma yalnız bu diasporun vəsaitləri hesabına dayanıqlı inkişafı təmin etmək qeyri-mümkündür: "Biz Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə nizamlanmasının tərəfdarıyıq və hesab edirik ki, bu məsələ beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə uyğun, Azərbaycan sərhədlərinin toxunulmazlığı və ərazi bütövlüyünün təmin olunması şərti ilə həll olunmalıdır".

Məktəb çantaları ağırdısa, kitabların çəkisini aşağı salaq - Milli Məclisdə şagird çantalarının ağır olması məsələsi qaldırılıb və maraqlı çıxış yolu təklif edilib...

Milli Məclisdə orta məktəb şagirdlərinin çantalarının ağır olması məsələsi qaldırılıb.

"Trend"-in məlumatına görə, bu məsələ ilə bağlı parlamentin mayın 3-də keçirilən plenar iclasında millət vəkili Aqil Abbas çıxış edib.

Deputat deyib ki, çantaların ağır olması səbəbindən uşaqların onurğa sistemi sıradan çıxacaq: "Kitablar elə hazırlanmalıdır ki, yüngül olsun. Uşaqları bu qədər yükləmək olmaz. Yeni tədris ilindən bu məsələ həllini tapmalıdır".

Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsinin sədri İsa Həbibbəyli isə deyib ki, bu məsələ ilə bağlı hazırda müzakirələr aparılır.

Prezident İlham Əliyev I və II dərəcə əlilliyi olan şəxslərin, habelə sağlamlıq imkanları məhdud 18 yaşınadək uşaqların təhsil haqqı xərclərinin ödənilməsini dövlətin üstünə götürdü

Prezident İlham Əliyev I və II dərəcə əlilliyi olan şəxslərin, habelə sağlamlıq imkanları məhdud 18 yaşınadək uşaqların təhsil haqqı xərclərinin ödənilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

Sərəncamda deyilir ki, Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrində bakalavriat və magistratura (əsas (baza ali) tibb təhsili və rezidentura) təhsil səviyyələrində, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistratura səviyyəsində və orta ixtisas təhsili müəssisələrində ödənişli əsaslarla təhsil alan I və II dərəcə əlilliyi olan şəxslərin, habelə sağlamlıq imkanları məhdud 18 yaşınadək uşaqların təhsil müddəti ərzində təhsil haqqı xərcləri

2019/2020-ci tədris ilindən etibarən dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına ödənilsin.

Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etməlidir.

Qondarma "DQR"-in "nazirinin" Argentina turnesi görünməmiş rüsvayçılıqla bitdi..

Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi (XİN) erməni mətbuatında qondarma separatçı rejimin "xarici işlər nazirinin" Argentinada görüşlər keçirməsi ilə bağlı yayılan məlumata münasibət açıqlayıb.

XİN Mətbuat xidmətindən baki-xeber.com-a verilən məlumata görə, Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərində yaradılmış qondarma separatçı rejimin "nümayəndəsi"nin Argentinaya səfəri ilə bağlı erməni mətbuatında yayılmış məlumatlar qanunsuz rejimin təşviqinə hesablanıb və özünü aldatmaqdan başqa bir şey deyildir.

Nazirlik bəyan edir ki, Azərbaycanın erməni icmasının Buenos Ayres Universitetinin Hüquq fakültəsində təşkil etdiyi uydurma "erməni soyqırımı"na həsr edilmiş tədbirlərdə iştirak edən separatçı rejim nümayəndəsi Argentinada hər hansı ölkə rəsmisi ilə görüşə nail olmayıb.

Bundan əlavə, Argentinanın "Erməni İnstitutları" adlı təşkilatı Argentina Xarici İşlər və Etihad Nazirliyinin 24 aprel 2019-cu il tarixində dövlət qurumlarına ünvanladığı notanı dərc edərək öz dərin narahatlığını ifadə edib. Belə ki, Argentina Xarici İşlər və Etihad Nazirliyi sözügedən notasında Argentinanın BMT Nizamnaməsinin 2-ci maddəsində əks olunmuş, digər dövlətin daxili işinə qarışmama və dövlətin ərazi bütövlüyünə hörmət prinsipinin suveren dövlətlər arasında münasibətlərin, həmçinin beynəlxalq sülh və təhlükəsizliyin fundamental sütunu hesab etdiyini və bu səbəbdən, Argentina Respublikasının öz müstəqilliyini

əlan etmiş "Dağlıq Qarabağ Respublikası" və ya "Artsax"-ı beynəlxalq hüquq çərçivəsində müstəqil və suveren dövlət kimi tanımadığını vurğulayır. Bununla əlaqədar, Dağlıq Qarabağın "xarici işlər naziri"ni qəbul etməmək və onunla rəsmi görüşlər keçirməmək tövsiyə olunur.

Göründüyü kimi, separatçı rejimin "nümayəndəsi" qanunsuz işğalçı rejimin beynəlxalq ictimaiyyətə, o cümlədən Argentina tərəfindən tanınmadığını şəxsən şahidi olub.

Həmin tarixlərdə Argentinanın Milli Konqresinin Deputatlar Palatasının sədri Emilio Monzo ilk dəfə olaraq ölkəmizdə rəsmi səfərdə olub və keçirdiyi bütün görüşlərdə Argentinanın yuxarıda qeyd olunan mövqedən çıxış etdiyini və ölkəsinin Azərbaycanla bütün sahələrdə əməkdaşlığı dərinləşdirməkdə maraqlı olduğunu bəyan edib.

Azərbaycanda "qara transplantoloq" cinayətkarlar yaxalanıb

İnsan orqanlarının alveri həm Azərbaycanda, həm də xaricdə yayılmaqdadır.

"Trend"-in məlumatına görə, bunu deputat Elmira Axundova Milli Məclisin mayın 3-də keçirilən plenar iclasında Azərbaycanın İnsan Alverinə Qarşı Mübarizə üzrə Milli Koordinatorunun illik məlumatının müzakirəsi zamanı deyib.

Deputat qeyd edib ki, bu yaxınlarda ölkəmizdə "qara transplantoloqlar" yaxalanıb, cinayət məsuliyyətinə cəlb olunub: "Onlar bir neçə imkanı zəif olan insanı təhrik ediblər ki, öz orqanlarını sataaraq qanunsuz əməldə iştirak etsinlər. Bu sahəyə nəzarəti daha da gücləndirmək lazımdır".

Beynəlxalq Mətbuat Mərkəzində Azərbaycan Mətbuat Şurasının təşəbbüsü ilə 3 may Ümumdünya Mətbuat Azadlığı Gününe həsr olunmuş "Mətbuat azadlığı: bəşəri məhiyyət və Azərbaycan reallıqları" mövzusunda konfrans keçirilib. Konfrans iştirakçıları əvvəlcə Fəxri Xiyabanda ulu öndər Heydər Əliyevin və milli mətbuatımızın banisi Həsən bəy Zərdəbinin məzarını ziyarət ediblər.

II Fəxri Xiyabanda 2005-ci ildə qətlə yetirilmiş "Monitor" jurnalının baş redaktoru Elmar Hüseynovun da məzarı ziyarət olunub.

Toplantını giriş sözü ilə Mətbuat Şurasının sədri, Milli Məclisin deputatı Əflatun Axaşov açaraq, 3 may Ümumdünya Mətbuat Azadlığı Günü'nün yaranma tarixi ilə bağlı geniş məlumat verib. O bildirib ki, "soyuq müharibə" başa çatdıqdan sonra planetin siyasi mənzərəsi ciddi şəkildə dəyişdi. 1989-cu ilin noyabrında YUNESKO-nun Baş Konfransı kommunikasiya sahəsində yeni strategiya qəbul etdi. Bu strategiya informasiyanın sərbəst yayımını, inkişaf etməkdə olan ölkələrin kommunikasiya imkanlarının artırılmasına yardım göstərməyi nəzərdə tuturdu. 90-cı illərdə Şərqi Qərbi mətbuat nümayəndələrinin görüşünün keçirilməsi təklif olundu. Görüş 1990-cı ilin fevralında gerçəkləşdi. Orada Mərkəzi və Şərqi Avropa ölkələri ilə yanaşı, Qərbi Avropa və Şimali Amerikadan gəlmiş 80-ə yaxın jurnalist və redaktor iştirak etdi. Toplantı Mərkəzi və Şərqi Avropada demokratik proseslərin inkişafına BMT-nin töhfəsi idi. Görüşdə jurnalistlərin fəaliyyətlərini yeni şəraitə uyğun qurmaları, Şərqlə Qərbi arasında informasiya mübadiləsinin inkişafı zərurəti müzakirəyə çıxarıldı. Müzakirələr mətbuatın müstəqilliyi, plüralizm və söz azadlığı prinsiplərinin bütün dünyada bərqərar olunması üçün geniş tədbirlər proqramının meydana çıxmasını şərtləndirdi.

Ə.Axaşov çıxışında onu da bildirib ki, 1991-ci ilin mayında Namibiyanın paytaxtı Vindhukda keçirilmiş seminarın iştirakçıların qəbul etdiyi bəyannamə Afrikada mətbuat azadlığının qorunmasına, müstəqil və plüralist informasiya vasitələrinin inkişafına zəmin yaratdı. YUNESKO-nun Baş Konfransı özünün 26-cı sessiyasında BMT-nin Baş Məclisindən 3 may 1991-ci il Vindhuk Bəyannaməsinin ildönümünü keçirməyi və may ayının 3-nü "Ümumdünya Mətbuat Azadlığı günü" kimi rəsmiləşdirməyi təklif etdi. Məclis 1993-cü ildə həmin təklifi nəzərə alaraq 3 may tarixini "Ümumdünya Mətbuat Azadlığı Günü" olaraq təsdiqlədi.

Azərbaycanda da hər il 3 may tarixinin ölkənin media cəməəsi tərəfindən geniş şəkildə qeyd edildiyini diqqətə çatdıran MŞ sədri vurğulayıb ki, həm media sahəsində qəbul edilmiş qanunvericilik, həm jurnalistlərin sosial-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılmasına, həm də redaksiyaların maddi-texniki bazasının yaxşılaşdırılmasına yönələn tədbirlər ölkəmizdə mətbuat

edən meyllərə çəkib və əsasən dezinformasiyalar üzərində dayanıb. U.Rəhimovlu məsələnin BMT səviyyəsində dəfələrlə geniş müzakirəyə çıxarıldığını bildirib və əlavə edib ki,

rəfindən nəinki erməni jurnalistinə, ümumən heç bir jurnalistə güllə atılmadığını deyən A.Həsərat eyni zamanda diqqəti söz və mətbuat azadlığından manipulyasiya məsələlərinə yö-

siyalari üçün alətə çevrilməsinin yolverilməzliyini vurğulayıb.

MŞ İdarə Heyətinin üzvü, "525-ci qəzet"in baş redaktoru Rəşad Məcid müasir mediada söz azad-

fəaliyyət göstərməsinin arzulanan olduğunu deyib.

MŞ İdarə Heyətinin üzvü, "Bakı Xəbər" qəzetinin baş redaktoru Aydın Quliyev çıxışında bildirib ki, Azərbaycanda mətbuatla dövlət arasında anlaşma mühiti mövcuddur. Bu mühit jurnalistikamızın, dünyanın bir sıra ölkələrində olduğu kimi, müxtəlif kriminal çevrələrin, siyasi qrupların əlində manipulyasiya predmetinə çevrilməməsinin təminatıdır. A.Quliyev mediamızın problemlərini də sadalayıb və vurğulayıb ki, əsas olan problem və çətinlikləri aradan qaldırmaq iradəsinin, qətiyyətin və düzgün müəyyənləşdirilmiş strategiyanın olmasıdır.

Müasir dünyada söz və mətbuat azadlığı prinsiplərinə yeni baxışların diqqət çəkdiyini vurğulayan MŞ İdarə Heyətinin üzvü, "Xalq cəbhəsi" qəzetinin baş redaktoru Elçin Mirzəbəyli bu durumda həmin dəyərlərin təhdidə məruz qaldığını da xarakterik cəhət kimi önə çəkib. Yeni dövrün çağırışlarında söz azadlığındakı sərhədlərin çox incə şəkildə müəyyənləşdiyini bildiren baş redaktor Azərbaycan jurnalistlərinin də tələblərə uyğun, peşəkarlıq meyarlarını qoruyaraq universal şəkildə fəaliyyət göstərmələrinin zəruriliyini əsaslandırıb.

"Xalq qəzeti"nin baş redaktor müavini Tahir Aydinovlu 3 may Ümumdünya Mətbuat Azadlığı Günü'nün yalnız media ictimaiyyəti deyil, bütövlükdə cəmiyyət üçün böyük əhəmiyyət daşıdığını deyib. O, həmçinin bildirib ki, bu günün məhiyyətinə diqqətin artırılması məqsədilə müxtəlif festivallar da təşkil olunmalıdır.

MŞ sədrinin müavini, Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqının rəhbəri Müşfiq Ələsgərli bildirib ki, dünyanın aparıcı dövlətlərini söz azadlığının bir dəyər kimi müdafiəsinin vacibliyi məsələsi ciddi şəkildə düşündürməkdədir. Bu xüsusda sosial şəbəkələrdə və digər resurslarda yayımlanan feyk xəbərlərdən qorunmaq üçün ənənəvi medianın rolunun artırılması üzərində dayanılır. M.Ələsgərli ölkəmizdə də buna diqqət yetirilməsinin zəruriliyindən söz açıb və əlavə edib ki, məsələ peşəkar jurnalistləri düşündürməli, onlar mövcud istiqamətdə bütün imkanlarını səfərbər etməlidir.

Ümumən konfrans iştirakçıların yekdil fikri bundan ibarət olub ki, söz və mətbuat azadlığı prinsiplərinin qorunması işindəki səmərəlilik artırılmalı, həmin prinsipləri hər hansı şəkildə təhdid edən, təhdid şübhəsi yaradan meyllərə qarşı mübarizə gücləndirilməlidir. Bu baxımdan bir sıra məqamlara diqqətin yetirildiyi konfransda jurnalist Elmar Hüseynovun qətlində günahkarların layiqli cəzalarını hələ də almamaları təəssüf doğuran hal kimi vurğulanıb. Tədbirdə əlaqədar qurumlarla bu istiqamətdə ciddi fəaliyyət göstərmək çağırışı səslənib.

Ümumdünya Mətbuat Azadlığı Günündə Azərbaycan və dünya mətbuatının vəziyyəti müzakirə olundu...

Dünyada mətbuatın kriminal qrupların, ayrı-ayrı şəxslərin nəzarətində olduğu nümunələr var, Azərbaycanda isə...

azadlığına həssas yanaşıldığını, ona xüsusi dəyər verildiyinin bariz nümunəsidir və buna görə hazırda mediamız bölgədə lider mövqeyə malikdir. Ə.Axaşov Azərbaycanda media azadlığı ilə bağlı problemlərin də mövcudluğunu dilə gətirib və bildirib ki, ümumən medianın başlıca çətinliyi onun iqtisadi cəhətdən özünü maliyyələşdirmək imkanlarının məhduqluğudur. Mövcud amil qeyri-peşəkarlıq meyllərinin nəzərə çarpmasını da şərtləndirməkdədir.

MŞ sədri çıxışında "Monitor" jurnalının baş redaktoru Elmar Hüseynovun qətlinə də diqqət yetirib və bildirib ki, 2005-ci ildə baş vermiş bu faciə ölkəmizdə söz və mətbuat azadlığına qarşı böyük hücum idi. Qətl törədənlərin tapılıb məsuliyyətə cəlb olunmalarının vacibliyini vurğulayan Ə.Axaşov hüquq-mühafizə orqanlarını bu istiqamətdə aktiv olmağa çağırıb.

MŞ İdarə Heyətinin üzvü, "Yeni Azərbaycan" qəzetinin baş redaktoru, millət vəkili Hikmət Babaoğlu söz və mətbuat azadlığının Azərbaycan üçün böyük nemət olduğunu bildirib. Azadlıq anlayışına fəlsəfi nöqtəyi-nəzərdən yanaşan, onu mənəvi tələbat olaraq dəyərləndirən baş redaktor vurğulayıb ki, jurnalistika cəmiyyət üçün həyati əhəmiyyət daşıyan və geniş sərhədlərə malik söz azadlığının yaşadılmasında müstəsna missiya daşıyan institutdur. Ölkəmizdə bu missiyaya həm ictimai, həm də dövlət idarəçiliyi baxımından məxsusi yanaşılır.

MŞ sədrinin müavini, Beynəlxalq Avrasiya Mətbuat Fondunun rəhbəri Umud Rəhimovlu çıxışında söz və mətbuat azadlığı ilə bağlı beynəlxalq miqyasdakı vəziyyət barədə söz açıb. O, diqqəti bu azadlığa təhdid

dünyada konfliktlərin çoxaldığı indiki dövrdə söz və mətbuat azadlığının reallığı və həqiqətləri bəyan edən vasitə kimi əlahiddə statusda daha real şəkildə qəbulu mütləqdir.

Dağlıq Qarabağ münasibətində işğalçı Ermənistan tərəfindən 6 azərbaycanlı jurnalistin qətlə yetirildiyini bildiren MŞ İdarə Heyətinin üzvü Azər Həsərat jurnalist E.Hüseynovun qatillərinin tapılaraq qanunlar qarşısında məsuliyyətə cəlb olunmalarının vacibliyindən söz açarkən jurnalistin qətlinin siyasi məqsədlər və müxtəlif qrant maxina-

nəldib. O bildirib ki, Dağlıq Qarabağda erməni terrorunun qurbanı olmuş jurnalist Osman Mirzəyev qızı Sevinc Osmanqızı söz azadlığı prinsiplərindən Azərbaycan əleyhinə sui-istifadə ilə məşğuldur və bu, kifayət qədər ziddiyyətli məqamdır. A.Həsərat jurnalist E.Hüseynovun qatillərinin tapılaraq qanunlar qarşısında məsuliyyətə cəlb olunmalarının vacibliyindən söz açarkən jurnalistin qətlinin siyasi məqsədlər və müxtəlif qrant maxina-

lığının ifadəsi üçün zəruri sayılan baxışların dəyişdiyindən söz açıb. Bu xüsusda nəzərə çarpan qeyri-ciddi mövzularda müraciət tendensiyasının nəinki ölkəmizdə, eləcə də bütün dünyada xarakterikliyi əsaslandırılıb. Belə bir mühitdə söz azadlığının gerçək məhiyyətinin deyil, bəzən reallıqlardan kənar müləhizələrin cəlbədi olub olduğunu vurğulayıb. O, Azərbaycan jurnalistlərinin bütün bunları nəzərə alaraq

Milli Məclisin mayın 3-də keçirilən plenar iclasında Azərbaycanın İnsan Alverinə Qarşı Mübarizə üzrə Milli Koordinatorunun illik məlumatı dinlənilib. "Trend"-in məlumatına görə, hesabatı Milli Koordinator, Daxili İşlər Nazirinin birinci müavini Vilayət Eyvazov təqdim edib. V.Eyvazov deyib ki, ötən il həyata keçirilən əməliyyat-axtarış tədbirləri ilə 144 insan alveri cinayəti qeydə alınıb, 28 nəfərdən ibarət 13 cinayətkar qrup zərərsizləşdirilib, barəsində axtarış elan olunmuş 51 təqsirləndirilən şəxsdən 66,6 faizi və ya 34-ü tutulub.

O qeyd edib ki, insan alveri və məcburi əmək cinayətlərinə görə başlanmış cinayət işlərindən 27-nin istintaqı tamamlanaraq 34 təqsirləndirilən şəxs (29-u qadın, 5-i kişi) məhkəmə məsuliyyətinə verilib, 23 insan alverçisi barədə ittihamedicə hökmnlər çıxarılıb: "Müəyyən edilən 98 insan alveri qurbanından (82 qadın və 16 kişi, hamısı Azərbaycan Respublikasının və təndəsi) 71-i istismar məqsədilə Türkiyə Respublikası, 20-si Rusiya Federasiyası, 3-ü İran İslam Respublikasına aparılıb, 2-si isə Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində, 1-i Malayziyada, 1-i isə Azərbaycanda istismara məruz qalıb. Zərərçəkənlərdən 95-i

Daxili İşlər Nazirliyinin siqnacağına yerləşdirilərək hər birinə tibbi, psixoloji, hüquqi yardımlar göstərilib, 61-i sosial xidmətlərlə əhatə olunması məqsədilə qeyri-hökumət təşkilatlarına, 92-si Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin İnsan alveri qurbanları üçün Yardım Mərkəzinə istiqamətləndirilib. Nəticədə onlardan 32-si işlə təmin edilib, 46-sı peşə kursuna göndərilib, 69-u ailələrinə qaytarılıb, eləcə də hər birinə 400 manat məbləğində birdə İran İslam Respublikasına aparılıb, 2-si isə Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində, 1-i Malayziyada, 1-i isə Azərbaycanda istismara məruz qalıb. Zərərçəkənlərdən 95-i

Vilayət Eyvazov polisin insan alveri ilə mübarizədə dəhşətli cinayət planlarının üstünü açdığını bildirdi 13 cinayətkar qrup ifşa edilib...

mentlə təmin olunması, 13-nə lazımı sənədlərin alınmasında köməklik edilib. Xarici ölkələrdə əmək fəaliyyəti, təhsil, əcnəbilərlə nikah, məşət zorakılığı, miqrantların müvəqqəti qeydiyyatı, övladlığa götürmə və digər məsələlərlə bağlı "152 sayılı Qaynar xətt" telefon xidmətinə daxil olan 6 310 müraciət araşdırılaraq qanunauyğun ölçülər götürülüb, təşəbbüskarlara zəruri izahlar verilib".

Milli Koordinator məlumat verib ki, həyata keçirilən əməliyyat-axtarış tədbirləri ilə ötən il respublika üzrə 4 məcburi əmək faktı müəyyən edilib: "Aparılan araşdırmalarla 16 qurbandan 15-nin öl-kə xaricində, birinin respublikada tikinti sahəsində istismar edildiyi məlum olub. Hər bir fakt üzrə istintaq araşdırmaları aparılaraq təqsirkar şəxslər məhkəmə məsuliyyətinə verilib. Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin Əmək Münasibətlərinin Moni-

toringi Mərkəzi tərəfindən aparılan monitoringlərlə 79 tikinti obyektində 946 nəfərin əmək və ya xidməti (mülki) müqavilə olmadan çalışdığı aşkar edilib. Yol verilən pozuntularla bağlı 6 işəgötürən təşkilat barədə Respublika Prokurorluğu tərəfindən cinayət işləri başlanıb, 35-i haqqında 527 min manat həcmində inzibati cərimə, 27-si barədə 468 min manat miqdarda vergi sanksiyası tətbiq edilib. Məcburi əməyin profilaktikası işində mühüm əhəmiyyət kəsb edən tədbirlərdən biri də ölkədə olma və yaşama qaydalarını pozan 19 210 əcnəbinin müəyyən edilərək inzibati məsuliyyətə cəlb edilməsi, o cümlədən 3 740 nəfərin respublikanın hüddudlarından inzibati qaydada çıxarılması olub".

V.Eyvazov həmçinin əlavə edib ki, uşaq əməyinin istismarının qarşısının alınması məqsədilə keçirilən reydlər zamanı ailə mühiti, pedaqoji və ictimai təsir vasitələrindən kənarda qalan, küçələrdə iş-

ləyən və dilənçilik edən 450 uşaq müəyyən edilib: "Aparılan yoxlamalarla həmin uşaqların insan alverinin və ya məcburi əməyin qurbanı olması təsdiqlənməyib. Lakin müvafiq problemlərin aradan qaldırılması, uşaqlara qayğı və yardımın göstərilməsi məqsədilə yerli icra hakimiyyətləri yanında komissiyalara, qəyyumluq və himayə orqanlarına 760 material göndərilib, övladlarının təlim-tərbiyəsi ilə bağlı üzərinə düşən vəzifələri yerinə yetirməyən 207 valideyn barəsində inzibati tənbeh tədbirləri görüldü. Həmçinin küçə həyatına məruz qalmış 75 yeniyetmə və onların valideynlərinə Bakı, Gəncə və Quba şəhərlərində fəaliyyət göstərən uşaq mərkəzlərində ixtisaslı hüquqi və psixoloji yardımlar göstərilib. 2018-ci ildə övladlığa götürülmüş, qəyyumluğa və himayəyə verilmiş 143 uşağın yaşadığı ünvanlarda yerli icra hakimiyyəti orqanları tərəfindən monitoringlər keçirilib, zəruri sosial yardımlar

göstərilib"

Vilayət Eyvazov deyib ki, 2005-ci ildən insan orqanlarının qanunsuz transplantasiyası ilə bağlı 3 fakt qeydə alınıb. O qeyd edib ki, bəzi hallarda böyrək və digər orqanların satışı ilə bağlı məlumatlar yayılsa da, bu faktlar yoxlanılır, amma təsdiqini tapmır.

Milli Koordinatorun sözlərinə görə, hazırda Azərbaycanda belə hal baş vermir.

V.Eyvazov əlavə edib ki, uşaq əməyinin istismarının qarşısının alınması ilə bağlı 14 dövlət qurumu ilə əməkdaşlıq mövcuddur və bu istiqamətdə ciddi tədbirlər görüldü.

Nazirin birinci müavini hostellərin əxlaqsızlıq yuvası kimi istifadə olunması ilə bağlı yayılan məlumatlara da münasibət bildirib: "Sahibkarlıq obyektlərinin yoxlanılması ilə bağlı qanunvericilikdə məhdudiyyət var. Biz sizinlə birgə inzibati yolla deyil, izahedicə, maarifləndirici işlərlə bunu həll edə bilərik".

Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin Əmək Münasibətlərinin Monitoringi Mərkəzi artıq 2 ildir əmək münasibətlərinin tənzimlənməsi sahəsində fəaliyyət göstərir.

"Gizli qeyri-rəsmi əmək bazarının əsas iştirakçıları məhz sözügedən sektordadır və bu problem qalmaqda davam edir"

Qurumun yaydığı məlumata görə, bu dövr ərzində mərkəz tərəfindən tikinti obyektlərində əmək münasibətlərinin tənzimlənməsi ilə bağlı 128 monitoring həyata keçirilib. Monitoringlər zamanı 1115 nəfərin əmək və ya xidməti (mülki) müqavilə olmadan işə cəlb edildiyi aşkar edilib. Yoxlanmış işçilərin 268

hüquqi və fiziki şəxsi təmsil etdiyi müəyyən edilib. Əmək və ya xidməti müqavilə olmadan işçi cəlb edən işəgötürənlərdən 79-u üzrə inzibati cərimə və ya maliyyə sanksiyası tətbiq edilib, 3 işəgötürən üzrə əməldə işə cinayət tərkibinin olması müəyyən edilib və müxtəlif cəza və cərimə tədbirləri həy-

Tikinti şirkətlərində müqaviləsiz işlədilən cəmi 1115 fəhlə? - Reallığın izi ilə...

Sahib Məmmədov: "Reallıqda tikinti sektorunda çalışan işçilərin yarısından çoxu müqaviləsiz işlədilir"

ata keçirilib. Qeydə alınmış pozuntu halları üzrə, ümumilikdə, 1.25 milyon manat məbləğində cərimə və sanksiya tətbiq edilib.

Qurumdan o da bildirilib ki, monitoringlər keçirilməyə başlandığı dövrdə çoxmənzilli yaşayış binalarının inşası ilə məşğul olan işçilərin 40 faizi rəsmi qeydiyyat olmadan çalışdırsa, hazırda bu göstərici 10 faizə qədər azalıb.

O da məlumdur ki, Azərbaycanı çoxsaylı tikinti şirkəti fəaliyyət göstərir. Onların böyük hissəsi əsasən Bakıda tikinti fəaliyyəti ilə məşğuldur. Bununla belə, işçilərin əsasən tikinti şirkətlərində müqaviləsiz işlədilməsi heç kəsə sirr deyil. Bu sahədə sözügedən problemlər iki ildə za-

man-zaman gündəmə gəlib. Əsasən də podratçı tikinti şirkətləri işçiləri müqaviləsiz işlədir. Ölkədə böyük tikinti işlərinin aparıldığını, burada on minlərlə işçinin çalışdığını nəzərə alsaq, son iki ildə yalnız 1115 nəfərin əmək müqaviləsi olmadan işə cəlb olunması nə dərəcədə real rəqəmdir? Əslində, tikinti sektorunda müqaviləsiz işləyənlərin sayı nə qədərdir?

Məsələyə münasibət bildiren Vətəndaşların Əmək Hüquqlarını Müdafiə Liqası İcraiyyə Komitəsinin sədri Sahib Məmmədovun sözlərinə görə, reallıqda tikinti şirkətlərində müqaviləsiz işləyənlərin sayı dəfələrlə çoxdur: "Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiya-

lar üzrə Dövlət Agentliyinə pilot layihə olaraq tapşırılan yer yalnız Bakı şəhəridir. Ona görə də aparılan monitoring bütün respublikanı əhatə etmir. O da var ki, tikinti şirkətlərinin çoxu paytaxtda fəaliyyət göstərir. Bütün hallarda, bu o demək deyil ki, müqaviləsiz çalışan işçilər çox deyil. Sadəcə, bunların müəyyən etdiyi işçilərin sayı 1115 nəfər olub. Tikintidə müqaviləsiz işlədilən işçilərin sayı deyilən qədər deyil. Bu günün özündə də sözügedən problem qalmaqdadır. Baxmayaraq ki, dəfələrlə bu problem aktuallaşıb. Yeni reallıqda tikinti sektorunda çalışan işçilərin yarıdan çoxu müqaviləsiz işlədilir. Bir neçə il bundan əvvəl biz müəyyən

etmişdik ki, cəmi tikinti sahəsində əmək müqaviləsi olanların sayı ölkə üzrə 15 min nəfəri keçmir. Halbuki, bütün ölkə üzrə güclü tikinti gedirdi. Özü də yalnız bina tikintisi yox, ümumiyyətlə, bütün tikinti sektorunda iş gedirdi. İndi həmin rəqəmlər dəyişə bilər, amma yenə də gizli qeyri-rəsmi əmək bazarının əsas iştirakçıları məhz tikinti sektordadır və bu problem qalmaqda davam edir. Bir məqamı da qeyd edim ki, Dövlət Əmək Müfəttişliyinin bununla bağlı yoxlama aparmaq səlahiyyəti yoxdur. Bu onlara qadağan edilib. DƏM yalnız monitoring keçirir və fikrə edəndə də özləri yox, Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi vasitəsilə onların məsuliyyət məsələsini qaldıra bilər".

Vidadi ORDAHALLI

Keçmiş səhiyyə naziri 14 illik həbsdən sonra danışib. O, yeni müxalif siyasi partiya yaradacağını deyib və əvvəllər təmsil olunduğu hazırkı iqtidarı daxili və xarici siyasətini tənqid edib. Əli İnsanov müxbirin suallarına cavab olaraq deyib ki, yaradacağı siyasi qurum müxalifyönlü, qərbyönlü olacaq.

"Bu amil əsas şərtdirsə, onda niyə 30 ildir uğur qazana bilmirlər?"

Sitat: "Mən siyasətdən uzaqlaşmamışam və yeni bir siyasi qurum yaratmaq fikrinə deyəm. Çünki bu saat, Azərbaycanın bugünkü mövcud durumu bunu çox ciddi tələb edir". Əli İnsanov deyib ki, yaxın zamanlarda istədiyi siyasi qurumu yaratmağı və mübarizəyə başlamağı düşünür: "Ən böyük arzularımızdan biri Azərbaycan xalqına firavan həyat bəxş etməkdir. Azərbaycan sərvətləri ilə hər bir vətəndaşı varlı bir insan çevirə bilər. Marqaret Tetçer deyirdi ki, "varlı ingilis vətəndaşı varlı İngiltərə deməkdir". Mən güman edirəm ki, biz buna nail ola bilərik. Bizim yaradacağımız siyasi qurum müxalifyönlü, qərbyönlü olacaq. Güman edirəm ki, yaxın aylarda biz

hazırlıq prosesini başa çatdırıb, yaradacağımız qurumu elan edəcəyik".

Çox maraqlıdır ki, Ə.İnsanov müsahibəsində bir neçə dəfə yeni yaradacağı qurumun qərbyönlü olacağını xüsusi pafosla vurğulayıb.

Hələ nazir olduğu dövrlərdən cəmiyyətdə əsasən neqativ imici olan Əli İnsanovun 2005-ci ildə həbsindən sonra barəsində korruptioner imici daha da dərinləşdi. Yaşı 70-i ötmüş Əli İnsanovun bu gün yenidən siyasətə vəd etdiyi siyasi məqsədlər üçün yox, qisasçılıq niyyəti ilə gəldiyinə də indi Azərbaycanda əksəriyyət şübhə etmir. Belə taktika isə cəmiyyətə daha çox fəlakət vəd edir. Beləliklə korruptioner, ardınca qisasçı imici qə-

Azərbaycanyönlü yox, qərbyönlü partiya - xarici siyasi oriyentasiya Əli İnsanov üçün uğur şərti sayıla bilərmi...

Əsasən xarici qüvvələrlə işləməyə meyli olduğunu tez-tez büruzə verən, xalqın nə düşündüyünə önəm verməyən...

zanmış şəxs, üstəlik, qərbyönlü, ya şərq-yönlü siyasət barədə fikir yürütməsi də onun öz əleyhinə işləyən faktı çevrilir. Hər halda, Azərbaycan cəmiyyəti üçün çox qıcıqlandırıcı bir şeydir ki, siyasətə gələn adam "mən Azərbaycanyönlü" olacağam yox, "Amerikayönlü" və sair yönlü olacağam" deyir.

Azərbaycan siyasi arenasının mövcud şərtləri partiya yaradıb özünü Şərqi, Cənubi, Qərbi və ya Şimala tutmaq şərtlərini necə qəbul edir? Hansısa xarici istiqaməti seçib, o yolun müqəddəsiyyətinə inanan Azərbaycanda müxalif qurumun uğur qazanması mümkündürmü?

Əsasən xarici qüvvələrlə işləməyə meyli olduğunu tez-tez büruzə verən, xalqın nə düşündüyünə əhəmiyyət verməyən qoca bir siyasət iddiaçısına cəmiyyətimiz necə baxır?

Politoloq Yeganə Hacıyeva

va "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında bildirdi ki, hər hansı siyasi qüvvənin üzünü hansı xarici səmtə tutması onun uğur qazanacağını şərtləndirir.

"Azərbaycan siyasi elitasının özünün də Qərblə daha sıx əlaqələri var"

bilməz: "İstər müxaliflər, istərsə də hakimiyyətlər xalqıyönlü olanda böyük uğur qazanırlar. Xüsusilə də yeni və qurulmaqda olan təsisatlara bu amil daha çox aiddir. Hesab edirəm ki, bu addımı atan şəxslərin bəlli məqsədləri var. Analoji hadisəni biz ölkəmizdə də hiss edirik. Yeni partiya yaradacağını bəyan edən şəxs ideologiyasından əvvəl haraqla işləyəcəyini bəyan edir. Daha doğrusu, bu addım həmin ölkələr və fondlardan maliyyə və siyasi dəstək almağa hesablanıb. Bir faktı diqqət edək. Azərbaycanın əsas müxalif partiyaları sağ və sağ mərkəzçidir. Onların yönümünü araşdırsanız, ha-

mısı bəyan edir ki, Avroatlantik məkana inteqrasiyanın tərəfdarıdır. Özü də bu kursu onlar müstəqillikdən sonra götürüblər. Bu amil əsas

manipulyasiya edib uğur əldə etmək mümkün deyil. Azərbaycan cəmiyyətində isə vəziyyət tam fərqlidir. Çünki Azərbaycan siyasi elitasının özünün də Qərblə daha sıx əlaqələri var. Yeni heç kim deyə bilməz ki, Azərbaycan hakimiyyəti anti-Qərb mövqeyindədir və bu arqumentlə onu üstələmək olar, kimdənsə bu istiqamətdə dəstəyin qazanılması mümkündür. Azərbaycan hakimiyyəti bu yaxınlarda Qərblə çox ciddi bir sazişin imzalanması ərəfəsindədirsə, deməli, kiminsə bu cür amillərlə maneə törətməsi mümkündürsə. Biz hətta elə ölkələrə rast gəlirik ki, onların hakimiyyətləri sırf qərbpərəst mövqe tutsalar da, sonradan ölkələrində yaşayan ciddi problemlərlə bağlı məhz həmin dairələrdən lazımı dəstəyi ala bilməyiblər. Bura Ukraynanı, Suriyanı, İraqı və s. aid edə bilərik. Bundan əlavə, daxilə xalqla Azərbaycan hakimiyyətinin sıx birliyi mövcuddur. Bu olduqca önəmlidir və onu deməyə əsas verir ki, hansısa yönlü qüvvə asanlıqla bu birliyi sarsıtmaq gücünə sahib deyil".

Məhəmmədli QƏRİBLİ

Azərbaycan 2001-ci ildə Avropa Şurasına üzv qəbul edilib. Bu, eyni zamanda, ölkəmizin müəyyən öhdəlikləri də üzərinə götürməsi ilə nəticələnib. Bunlardan biri də Azərbaycan vətəndaşlarının İnsan Haqlarına dair Avropa Məhkəməsinə müraciət etmək hüququnun tanınmasıdır.

"Bu adamın başqa işi-gücü yoxdur?"

Qaydalara görə, pilləvi məhkəmə instansiyalarına müraciət etmək imkanı tükəndikdə, vətəndaş Ali Məhkəməyə olunan kassasiya şikayətilə bağlı verilən qərardan sonra 6 ay müddətində Avropa Məhkəməsinə şikayət etmək hüququna malikdir.

Bu baxımdan da həmin Avropa instansiyasına

müraciət etmək kimi hüquq Azərbaycan hakimiyyətinin özü vətəndaşları üçün tanıyıb. Ancaq ora edilən müraciətlər və bu yöndə aparılan müzakirələrdən görünür ki, bundan sui-istifadə halları çoxalıb. Məlumdur ki, həmin məhkəməyə olunan şikayətdə cavabdeh kimi Azərbaycan göstərilir. Yeni vətəndaş öz münasi-

Avropa Məhkəməsinin siyasi işlər barədə qərarlarını gəlir mənbəyinə çevirmiş ayrıca zümrə yaranmağa başlayır...

Mehman Muradlı: "Qoy bilsinlər, bəziləri dolanışığın yolunu bununla qurub"

bətlərini beynəlxalq hüquq müstəvisində ölkəsilə aydınlaşdırır. Şikayətçi məhkəməni udduqda Azərbaycan hökumətinin üzərinə onlara kompensasiya ödəmək kimi məsuliyyət qoyulur. Avropadakı rəsmi pul vahidi avro olduğu üçün, kompensasiyalar da avro ilə ödənilir. Məbləğlər az olmur: 5, 10, 15 min avro və s. Məhz bu məbləğlərin udulması bəzi insanları əməlləyə şirnikləndirib. Radikal müxalif mövqeyində duran bəzi insanların sosial şəbəkələrdə apardıqları polemikalarda bu amil açıq etiraf olunur. Hətta ciddi şəkildə deyirlər ki, bir şikayətə baxıldı, kompensasiya ilə mənzil problemimi qismən həll etdim. Bəziləri

deyirlər ki, kommunikasiya daha iki işim var, onlara baxılsın, filan problemimi həll edəcəm. Müzakirələrdə hətta "işləyib nə alacağım ki, 400-500 manatla yara sağa-lar? Elə burdan alıb dolanır-ıq da..." fikirləri də səslənir. Məhz buna görədir ki, həmin çevrədə olan insanlar son vaxtlar xırda bir məsələni belə məhkəmə müstəvisinə daşımaqda maraqlıdırlar. Ciddi-cəhdlə çalışırlar ki, hansısa bir işlə bağlı bərelərdə məhkəmə qərarı olsun, sonra onu instansiyalardan keçirərək, Avropa Məhkəməsinə kimi aparsınlar. Bu amildən sui-istifadə hallarının qarşısını necə almaq olar?

Hüquqşünas Mehman

Muradlı qəzetimizə açıqlamasında bildirdi ki, belə halları çoxdan müşahidə edir, sadəcə, son vaxtlar daha da gücləndiyini görür: "Mən təəssüf edirəm ki, Avropa Məhkəməsi bu tip işləri həvəslə icraata götürür və birmənalı olaraq, Azərbaycan qarşı sət cərimələrin kəsilməsinə qərar verilir. Bunu artıq biznesə çeviriblər. Tam məsuliyyətilə deyə bilərəm ki, bu xidməti göstərən vəkillər yaxşı pul qazanırlar. Avropa Məhkəməsinə şikayətin göndərilməsi bəlli mərkəzlərin əlində cəmləşib. Bu işlə daha çox müxalif mövqeli vəkillər məşğul olurlar. Hətta şikayəti edənə açıq şərt kəsilir ki, işi udacaq, filan qədər mə-

nimdir. Bir neçə belə açıq mübahisələr sosial şəbəkələrdə də aparılıb. Hesab edirəm ki, bunun qarşısının alınması ilə bağlı Azərbaycan hakimiyyəti Avropa Şurası ilə məsləhətləşmələr aparmalıdır. Onların nəzərinə bütün faktlar çatdırılmalıdır. Qoy bilsinlər, bəziləri dolanışığın yolunu bununla qurub. Necə ola bilər ki, bezi insanların 4-5 işinə orda baxılır? Bu adamın başqa işi-gücü yoxdur? Bizim bu mövqeyimiz həqiqətən ora müraciət etmək hüququ olan şəxslərə şamil edilmir. Bəli, elə işlər olur ki, insanlar haqsızlıqla üzlişir və məcbur qalıb ora üz tuturlar. Bu tamamilə başqa məsələdir".

Məhəmmədli QƏRİBLİ

Azərbaycan müstəqillik qazandıqdan sonra dünya dövlətləri ilə yaxınlaşmaq, beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələr qurmaq üçün inamlı addımlar atır. Fərqli sivilizasiyaların, mədəniyyətlərin, dinlərin arasında anlaşmanın, əməkdaşlığın optimal yollarının tapılması hazırda müasir dünyanın qarşısında duran ən mühüm problemlərdən biridir.

"Dünyanı barışa, anlaşıma, dialoqa çağırmaq üçün ən uyğun yerlərdən birinin..."

Bu mövzuda son illər müxtəlif səviyyəli müzakirələrin aparılması, beynəlxalq toplantıların keçirilməsi, qurumların təsis olunması bir daha problemin nə qədər aktual olduğunu göstərir.

Bu gün Azərbaycan dünyada yaranmış global problemlərin həllinə kömək

göstərən təşəbbüslərlə çıxış edir. Onlardan ən əhəmiyyətli dünya dövlətlərini mədəniyyətlərə dialoqa, multikultural dəyərlərdən faydalanmağa dəvət etməsidir. Dünyanın bir parçası olan Azərbaycan da bu prosese öz töhfəsini verir. 2008-ci ildən etibarən ölkəmiz bu isti-

Ümumdünya mədəniyyətlərə dialoqa Azərbaycanın töhfələri..

Əkbər Qoşalı: "Ölkəmiz dünya mədəniyyətlərə dialoq prosesinə çox şey verib"

qamətdə beynəlxalq tədbirlərə evsahibliyi etməyə başlayıb. Həmin il Bakıda Avropa Şurası Parlament Assambleyasına üzv ölkələrin mədəniyyət nazirlərinin toplantısı keçirilib. 2009-cu ildə Azərbaycan paytaxtında növbəti mötəbər tədbir - İslam Konfransı Təşkilatına üzv ölkələrin mədəniyyət nazirlərinin toplantısı baş tutdu. 2010-cu ildə isə böyük əhəmiyyətə malik olan Dünya Dini Liderlərinin Zirvə görüşü reallaşdı. 2011-ci il aprelində 1-ci Dünya Mədəniyyətlərə Dialoq Forumu, həmin ilin payızında və 2012-ci ilin oktyabrında Bakıda keçirilən 1-ci və 2-ci Beynəlxalq Humanitar Forumu, 2013-cü ildə Bakıda keçirilən 2-ci Dünya Mədəniyyətlərə Dialoq

Forumunu buna misal göstərmək olar. Ondan sonrakı illərdə də belə tədbirlər keçirildi. Bütün bunlar bir daha sübut edir ki, Azərbaycanda milli və dini dözümlülüyün, tolerancılığın yüksək səviyyədə olması artıq faktıdır.

Mayın 2-də Bakıda "Ayrı seçkilik, qeyri-bərabərlik və zorakı münaqişəyə qarşı fəaliyyət naminə dialoq quraq" şüarı altında V Ümumdünya Mədəniyyətlərə Dialoq Forumu işə başlayıb. Forum Azərbaycan hökumətinin təşkilatçılığı, UNESCO, BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansı, Dünya Turizm Təşkilatı, Avropa Şurası və İESCO-nun tərəfdaşlığı ilə baş tutub. Tədbirə 100-dən çox ölkənin və 30-dan çox beynəlxalq təşkilatın yüksək səviyyəli rəsmiləri də

vət ediləblər. Bütün bunların fonunda, Azərbaycan ümumən dünya mədəniyyətlərə dialoq prosesinə nə verib? **Məsələyə münasibət bildiren Bakı Atatürk Mərkəzinin şöbə müdiri, tanınmış şair-publisist Əkbər Qoşalının sözlərinə görə, Azərbaycan dünya mədəniyyətlərə dialoq prosesinə çox şey verib:** "Azərbaycanın sayəsində mədəniyyətlərə dialoqun vacibliyi gündəmə gəlib. Neçə illərdir Azərbaycanın moderatorluğu ilə bununla bağlı silsilə tədbirlər keçirilir, dünyanın bir sıra tanınmış şəxsləri, dövlət adamları, sənət adamları foruma gəlir. Dünya görür ki, Azərbaycan tolerant ölkə olaraq bu işə töhfə verir. Bakıda keçirilən Ümumdünya Mədəniyyətlərə

rası Forum məhz Azərbaycan adı, ünvanı ilə tanınır və artıq beşinci dəfədir keçirilir. Bunlar özlüyündə ciddi önəm daşımaqdadır. Bu arasıkəsilməz tədbir hər dəfə respublikamızın daha yaxından tanıdılması, həqiqətlərimizin gerəyincə göstərilməsi baxımından əvəzsizdir. Hər dəfə bizə yeni dostlar qazandıran bu forum sıradan insanların deyil, nüfuzlu dövlət, elm, din, mədəniyyət xadimlərinin iştirakı ilə keçirilməsi ilə bir başqa əlamətdarlıq daşımaqdadır.

Dünyanı barışa, anlaşıma, dialoqa çağırmaq üçün ən uyğun yerlərdən birinin, bəlkə də birincisinin məhz Azərbaycan olduğunu göstəririk. Ayrıca, səmavi dinlərin dinc yanaşı yaşamasının Azərbaycan modelinin necəliyini bir daha nümayiş etdiririk".

Vidadi ORDAHALLI

Heç bir beynəlxalq tədbir, toplantı keçirmək təcrübəsi olmayan Ermənistan təsadüfən hansısa bir beynəlxalq tədbir keçirməyə cəhd edərsə, hər dəfə gülünc vəziyyətə düşür. Bu hal Avrasiya Birliyinin İrəvanda keçirilən iclasında da yaşanıb. Bakı-xəber.com-un məlumatına görə sözügedən tədbirdə maraqlı insident baş verib.

Belə ki, sənədlərin uzunmüddətli razılaşdırılmasının ardından Ermənistan Baş naziri Nikol Paşinyan çoxmənalı şəkildə "İndi də keçirik..." ifadəsini işlədib və bunun cavabında Rusiya Baş naziri Dmitri Medvedev "Hara keçirik" deyə soruşub. Mükəllimə o qədər qəribə səslənib ki, iştirakçıların qəhqəhəli gülüşünə səbəb olub. Yalnız bundan sonra Paşinyan "sənədlərin imzalanmasına" deyərək fikrini tamamlayıb.

Hətta olaya Ermənistan mətbuatının özü də ironiya ilə yanaşıb. Erməni mətbuatı yazır ki, sözügedən insident İlf və Petrovun məşhur "12 stul" filmindəki bir səhnəni xatırladı və gülüşmə də bu üzəndən yaşanıb. Erməni mətbuatı ehtimal edir ki, Medvedev elə bu səhnəni xatırlayıb və gülüşmə də bu üzəndən düşüb. Pərt vəziyyətdə qalan Paşinyan isə sonradan situasiyanı düzəltməyə çalışaraq deyib ki, sənədlər üzərində işlədiklərindən hamı çox yorulmuşdu və kofe istəyirdi...

Ermənistanda keçirilən bu tədbirdən əvvəl Fransa Prezidenti Emmanuel Makronun dəstəyi ilə İrəvanda keçirilən Frankofoniya sammitində bir çox biabırçılıq yaşanmışdı. Frankofoniya sammitinin, ümumiyyətlə, Ermənistanın mahiyyətinə uyğun gəlmədiyini məlumdur. Bu sammitin məqsədi birgəya-

şayışı, tolerantlıq və multikulturalizmi təbliğ idi. Lakin bu göstəricilərin heç biri Ermənistanda yoxdur, o, monoetnik dövlət olduğu üçün, bu məsələ ilə onun heç bir əlaqəsi yoxdur. Qeyd edək ki, Frankofoniya sammitinin gedişində də bir sıra xoşagəlməz hadisələr baş vermişdi. Hətta tədbirə qatılan bəzi dövlətlərin nümayəndələri sammiti yarımçıq tərk etmişdilər. Qeyd edək ki, sözügedən sammitdə bəzi dövlətlərin ərazi bütövlüyünün tanınması məsələsi də müzakirə edilib və burada da ciddi fakir ayrılığı yaşanıb.

Frankofoniya adından da göründüyü kimi, əsasən fransız dili amili üzərində qurulub, bu halda isə həmin tədbirin ermənilərlə hər hansı bir əlaqəsinin olması sual altındadır.

Həmin tədbirdə baş verən oyunları şərh edən eks-

Avrasiya Birliyinin İrəvan iclasında rüsvayçı naşılıq - beynəlxalq tədbirlərin təşkilində Azərbaycan və Ermənistan nümunələri..

Məhərrəm Zülfüqarlı: "Beynəlxalq tədbirlərə uğurla evsahibliyi etmək təcrübəsinə malik Azərbaycandan fərqli olaraq, Ermənistanın beynəlxalq tədbirlər keçirmək səriştəsi sıfırdır"

pertlər bildirirdilər ki, ermənilər bu tədbiri keçirməklə özlərini regionda sülhpərvər, tolerant bir xalq kimi göstərmək, Ermənistanı isə multikultural bir dövlət olaraq tanımaq məqsədi güdüb, lakin tədbirin uğursuzluğu onların bu niyyətini gözələrində qoyub.

Ermənistandan fərqli olaraq, Azərbaycan isə sıx-sıx müxtəlif profilili beynəlxalq tədbirlər keçirir. Son illər ölkəmizin evsahibliyi ilə ardıcıl olaraq fərqli sahələri əhatə edən tədbirlərin keçirilməsi beynəlxalq aləmdə olduqca müsbət qarşılanıb.

İndiyə qədər ölkəmizdə müxtəlif beynəlxalq turnirlər keçirilib. Bunlardan bədi gimnastika, qılıncoynatma, taekvondo, güləş, boks, karate, avarçəkme, FIFA U-17 Qadınlararası Dünya çempionatı, "Baku World Challenge" avtomobil yarışı və olimpiya növlərinə daxil olan digər beynəlxalq idman tədbirlərinin, o cümlədən də Dünya və Avropa çempio-

natlarının, İslam Oyunlarının, I Avropa Oyunlarının adlarını çəke bilərik. Ölkəmiz böyük uğurla "Formula-1" yarışlarına evsahibliyi edir. Ölkəmizin evsahibliyi ilə "Avroviziya" musiqi yarış-

"Paşinyanın Avrasiya Birliyinin İrəvanda keçirilən tədbirində şou göstərməsi onun belə tədbirdə özünü aparmağı bacarmaması ilə bağlıdır"

ması da uğurla keçirildi. Ölkəmizdə ənənəvi olaraq keçirilən Bakı Humanitar Forumu, Qlobal Forum, Ümumdünya Mədəniyyətlərə Dialoq Forumu və s. tədbirlərdə kiçik bir insident yaşanmayıb. Bu da onu göstərir ki, Ermənistanla müqayisədə Azərbaycan belə tədbirlərin keçirilməsində çox böyük təcrübəyə malikdir.

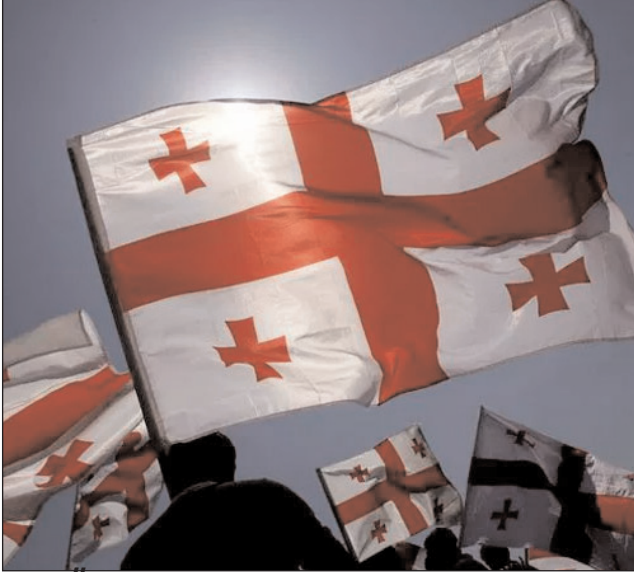
Tanınmış tarixçi-alim, professor, siyasi icmalçı Məhərrəm Zülfüqarlı "Bakı-Xəbər"ə bildirdi ki, beynəlxalq tədbirlərin təşki-

hədə olduqca təcrübəsiz və naşılıqdır. "Qafqazda lider dövlət olan Azərbaycanın evsahibliyi ilə keçirilən bütün tədbirlər uğurla başa çatıb. Çünki beynəlxalq tədbirləri keçirməkdə ölkəmiz böyük təcrübəyə, iqtisadi, mədəni, sosial, siyasi resurslara malikdir. İstər Bakı Humanitar Forumu, istər mayın 2-3-də keçirilən Ümumdünya Mədəniyyətlərə Dialoq Forumu, istərsə də digər tədbirlər uğurla başa çatıb. Beynəlxalq tədbirlərə uğurla evsahibliyi etmək təcrübəsinə malik Azərbaycandan

fərqli olaraq, Ermənistanın beynəlxalq tədbirlər keçirmək səriştəsi sıfırdır. Onlar beynəlxalq tədbirlər keçirməkdə təcrübəsiz olsalar da, saxtakarlıqda, uydurma işlərdə böyük təcrübəyə sahibdirlər. Ermənistanda, ümumiyyətlə, beynəlxalq tədbirlər çox nadir hallarda keçirilir və hər dəfə bu tədbirlərdə insidentlər baş verir. Ona görə ki, onların məqsədi tədbir keçirmək yox, bu tədbirləri təşkil etməklə şou düzəltməkdir. Ermənilər hər dəfə tədbirlərdə şou düzəldirlər. Avrasiya Birliyinin tədbirində baş verənlər də Nikol Paşinyanın və ermənilərin qeyri-sabit, rabitəsiz fəaliyyətlərinin göstəricisidir. Paşinyanın Avrasiya Birliyinin İrəvanda keçirilən tədbirində şou göstərməsi onun belə tədbirdə özünü aparmağı bacarmaması ilə bağlıdır. Ermənistan heç vaxt beynəlxalq səviyyədə tədbir keçirə bilməz, çünki buna onun heç bir potensialı yoxdur. Belə tədbirləri keçirməyə cəhd göstərdikdə isə biabır olurlar" - deyə M.Zülfüqarlı qeyd etdi.

İradə SARIYEVA

Son günlər Gürcüstan Prezidentinin Azərbaycanla sərhədin delimitasiya edilməsi ilə bağlı səsləndirdiyi fikirlər ən çox müzakirə olunan məsələlərdən biridir. Qeyd edək ki, iki ölkənin Dövlət Komissiyasının sonuncu iclası 2011-ci ildə Bakıda keçirilib. Bundan sonra danışıqlar dayanıb.

"Ölkə hakimiyyətində çoxsaylı erməni əsilli şəxs təmsil olunur"

Azərbaycanın Gürcüstanla sərhəd xətti 446 kilometrdir. Bunun 314 kilometri razılaşdırılıb. David Qareci kompleksinə aid abidələr isə 150 kvadrat kilometr sahədə bir əraziyə səpələnib. Bu abidənin xeyli hissəsi Gürcüstan ərazisindədir. Gürcülərin mübahisəli saydığı və Azərbaycan

ərazisində olan hissəsi kompleksin cəmi 2 faizini təşkil edir. Bəzilərinin bu məsələ ətrafında süni gərginlik yaratma cəhdləri açıq-aşkar ortadadır. Maraqlı olan bir məqam da ondan ibarətdir ki, Gürcüstanın Ermənistanla da sərhədlərin delimitasiyası ilə bağlı problemləri var. Ancaq,

Gürcüstan rəhbərliyindən eyni sərhəd probleminə görə Azərbaycana və Ermənistanla fərqli siyasət...

Elşən Manafov: "Cavaxetiyada kompakt halda yaşayan ermənilərdən ehtiyat edirlər"

nədənsə, bu məsələnin həllini Gürcüstan rəsmiləri qaldırmır. Ermənistanla rəsmi sərhədin olmaması azərbaycanlıların yaşadığı dedə-baba torpaqlarına erməni iddialarını genişləndirib və müxtəlif vaxtlarda bir sıra sərhədyanı kəndlər, otlaq yerləri ermənilər tərəfindən zəbt edilib. Tiflis bu məsələdə susmağa üstünlük verib.

Ermənistanla Gürcüstan arasında sərhəd məsələsinə görə iki ölkə cəmiyyətlərində 2017-ci ildə müəyyən gərginlik yaşanıb. Münasibətlərin pisləşməsinə Xuçapvəng kilsəsi təsir göstərüb. Gürcüstanın Dmanisi rayonunda azərbaycanlıların yaşadığı Ağkərpü kəndinin yaxınlığında yerləşən Xuçapvəng kilsəsi XIII əsrdə ti-

kilib. 1921-ci ildə regionu ələ keçirən bolşeviklər əsasən azərbaycanlıların və qismən də rusların yaşamasına baxmayaraq, tarixi Lori mahalını, eləcə də Xuçapvəng kilsəsini Ermənistanla tabe ediblər. İki ölkə arasında gedən sərhəd demarkasiyası proseduru zamanı kilsənin Ermənistanla qalması ehtimalı var və bu da Gürcüstanda etirazla qarşılanıb.

Maraqlıdır, Gürcüstan rəsmiləri Azərbaycandan tələb etdiyi halda, Ermənistanla sərhəddə demarkasiya ilə bağlı məsələlərin həllini niyə qaldırmırlar?

Məsələyə münasibət bildiren politoloq Elşən Manafovun sözlərinə görə, Gürcüstan rəsmiləri, nə-

dənsə, Ermənistanla bu məsələni müzakirə etmək-dən çəkinirlər: "Ancaq Azərbaycanla sərhəd məsələlərinin bu həddə qaldırılmasında maraqlı olan qüvvələr var. Hansı ki, bir kilsəyə görə məsələnin bu dərəcədə qabardılmasına ehtiyac yox idi. Hesab edirəm ki, bunun arxasında müəyyən xarici qüvvələr dayanır. Ona görə ki, zamanında Azərbaycanla Gürcüstan arasında demarkasiya ilə bağlı məsələlərə aydınlıq gətirilmişdi. Üstəgəl, bu iki ölkənin yaxın əməkdaşlıq etməsi bəllidir. Azərbaycan kimi Gürcüstanda da həyati əhəmiyyət kəsb edən tranzit kəmərlər var. Gürcüstan bu kəmərlərə görə böyük vəsaitlər əldə edir. Gürcüstan enerji blokadasını

da olanda onun harayına Azərbaycan çatdı. Ancaq o da faktıdır ki, Gürcüstanın Ermənistanla da demarkasiya problemləri var. Lakin Gürcüstan rəsmiləri bu ölkə ilə sərhəd məsələsinə həll etməyə tələsmirlər. Niyə? Ona görə ki, Ermənistandan çəkinirlər. Cavaxetiyada kompakt halda yaşayan ermənilərdən ehtiyat edirlər. Bundan başqa, Gürcüstan hakimiyyətində çoxsaylı erməni əsilli şəxs təmsil olunur. Bu faktorun da rolu var. Baxın, Gürcüstanda yaşayan ermənilərin sayı azərbaycanlılardan qat-qat azdır. Ancaq parlamentdə daha çox erməni əsilli deputat var. Azərbaycanlılara isə bu imkan verilmir. Baxmayaraq ki, Azərbaycanın önəmi Gürcüstan üçün daha böyükdür. Yeni ədalətsiz yanaşma ortadadır".

Vidadi ORDAHALLI

Bütün dünyanın terrorla mübarizə apardığı bir dövrdə Ermənistanın terrora dəstək verməsi, terrorçulara sahib çıxması bu ölkədə artıq mənfi bir ənənəyə çevrilib. Uzun illərdir dünyanı qorxu içində saxlayan, ayrı-ayrı dövlət rəsmilərinə, diplomatlara qarşı terror aktları törədən erməni terror təşkilatlarının daha da çiçəklənməsinə Ermənistanın açıq-aşkar dəstək verməsi faktıdır.

Ermənistan dövləti tərəfindən ASALA erməni terror təşkilatının nəinki həyatda olan üzvlərinə sayğı göstərilir, hətta ölmüş təmsilçiləri də "dirildi"lir.

Məlum olduğu kimi, erməni terror təşkilatı ASALA dünyada törətdiyi bir sıra qanlı terror hadisələri ilə yadda qalıb. Xüsusilə də keçən əsrin 70-80-ci illərində türk diplomatlarının Amerikada və Avropa ölkələrində qətlə yetirilməsini bu terror təşkilatı həyata keçirib. ASALA üzvləri bir sıra türk diplomatlarına qarşı qanlı cinayətlər törədib, onların həyatına son qoyublar. Bütün dünya tərəfindən lənətlənən bu terror təşkilatlarının törətdiyi silsilə qətlər erməni xislətinin ən bariz nümunələrindən biridir.

Qeyd etdiyimiz kimi, artıq Ermənistan dövləti bu terror təşkilatına rəsmən sahib çıxdığını ortaya qoyub. O bu istiqamətdə addımlar atır. Belə ki, ASALA-nın fəal üzvlərindən olmuş Qurgen Yanikyan adlı terrorçunun qalıqları artıq Ermənistanla gətirilib və caninin simvolik dəfnini keçirilib. Bu həmin canidir ki, bir sıra türk diplomatlarını qətlə yetirib. Maraqlıdır ki, Ermənistan mətbuatı bu adamı "qəhrəman" kimi qələmə verir. Erməni mediası yazır ki, o, 1895-ci ildə Ərzurumda doğulub. Erməni mətbuatı böyük saxtakarlığa yol verərək Ərzurumu "Cənubi Ermənistan" kimi təqdim

edir. Erməni mətbuatı qeyd edir ki, Q.Yanikyan qondarma "erməni soyqırımı"nın "canlı şahidi" olub.

Həmin cani 27 yanvar 1973-cü ildə ABŞ-ın Santa-Barbara şəhərində türk diplomatını və onun köməkçisini güllələyib. Çox qəribədir ki, Ermənistan mətbuatı caninin bu əməlini "kişilik" və "erməni xalqının haqqının qoruyucu"su kimi təqdim etməkdən çəkinməyib.

Xatırladaq ki, 1973-cü ilin 2 iyun tarixində Yanikyan ABŞ-da həbs edilib və ömürlük həbs cəzasına məhkum edilib. 1984-cü ildə isə səhhətində yaranan problemlərlə bağlı türmədən xəstəxanaya göndərilib və 17 gün sonra isə ölüb.

Bu gün Ermənistanın Q.Yanikyanın "erməni xalqının qəhrəmanı" kimi qələmə verməsi və onun nəşini simvolik qəbrdə dəfn etməsinin yolverilməz olduğunu bildiren Azərbaycan Milli

Elmlər Akademiyasının (AMEA) A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutunun aparıcı elmi işçisi, tarix üzrə fəlsəfə doktoru **Vaqif Abışov "Bakı-Xəbər"ə bildirdi ki, Ermənistanın terrorçuları "qəhrəman" ?lan etməsi ilk hadisə deyil.** V.Abişovun sözlərinə görə, ermənilər iki əsrdən artıqdır, açıq-aşkar, öz terrorçuluq əməllərini həyata keçirirlər. Onun dediyinə görə, bütün dünya erməni terror təşkilatlarından ziyan çəkəndə, indiyə qədər heç bir terrorçu törətdiyi cinayət əmələrinə görə beynəlxalq tribunala verilməyib. "Ermənistanın bir dövlət kimi terroru dəstəklədiyi, terrorçuların xatirəsini əbədləşdirdiyi, onlara heykəllər, büstlər qoyduğu bütün dünyaya məlumdur. Bu kimi faktlarla bağlı həm Azərbaycan, həm də Türkiyə istər ölkə daxilində, istərsə də beynəlxalq qurumlar səviyyəsində məsələ qaldırıb. Ermənistanın bir deyil, bir neçə terror təşkilatı var və o təşkilatlar bütün dünyada, xüsusən də Avropa ölkələrində və ABŞ-da qanlı cinayətlər törədiblər. ASALA-nın və digər erməni terror

Vaqif Abışov: "Ermənistan cani Qurgen Yanikyanın nəşini öz ərazisində dəfn etməklə rəsmən ASALA kimi terrorçu təşkilatın fəaliyyətinə yaxından havadarlıq etdiyini göstərir"

təşkilatlarının isə əsas qurbanları türk diplomatları, dövlət adamları olub. Bu terror təşkilatları haqqında ABŞ-ın da, BMT-nin də, digər ölkə və beynəlxalq qu-

dan İrəvana gətirilərək burada dəfn edilməsi məsələsinə, bu faktla da bağlı beynəlxalq qurumlar sərt mövqe sərgiləməlidirlər. Cinayətkarın "qəhrəmanlaşdırıl-

"ASALA-nın və digər erməni terror təşkilatlarının əsas qurbanları türk diplomatları, dövlət adamları olub"

rumların məlumatları var. Həmin qurumlar və dövlətlər də bəzən həmin terror təşkilatlarının əməllərini qınayırlar. Bu günə kimi həmin terror təşkilatlarının üzvləri həbs edilsə də, təəssüflər olsun ki, onların heç biri beynəlxalq tribunala verilməyib. Beynəlxalq qurumlar erməni terror təşkilatlarına qarşı ciddi addımlar atmasa, bu qarşılaşınmaz bir prosesə çevriləcək.

O ki, qaldı bu gün türk diplomatlarına qarşı qanlı cinayətlər törədən, onları qətlə yetirən ASALA erməni terror təşkilatının üzvlərindən birinin qalıqlarının ABŞ-

ması" və ona "erməni xalqının xilaskarı" statusu (?) verilməsi, onun nəşinin Ermənistanla dəfn edilməsi yolverilməzdir. Ermənistan tarixi cinayətlərə, qanlı cinayətə bəraət qazandırır, cani Q.Yanikyanın nəşini öz ərazisində dəfn etməklə rəsmən ASALA kimi terrorçu təşkilatın fəaliyyətinə yaxından havadarlıq etdiyini göstərir. Ermənistanla faşist Njde Qareginə, terrorçu, daşnak Andronikə heykəl qoyulub və onlar "qəhrəmanlaşdırılıb". İndi də ASALA-nın üzvü olan Q.Yanikyanın nəşini Ermənistanla gətiriblər və onu dəfn edirlər".

V.Abişov onu da qeyd etdi ki, Türkiyə və Azərbaycan da erməni terror təşkilatı üzvlərinə Ermənistanın havadarlıq etməsi məsələsinə bir daha sərt reaksiya verməlidir. O, həmçinin, təəssüflə vurğuladı ki, Türkiyədə ermənilər tərəfindən 1915-ci il qondarma "erməni soyqırımı" ilə bağlı "şahid ifadə"ləri əsasında kitab nəşr ediblər və həmin kitabı müxtəlif dillərə tərcümə edərək yaymaq niyyətində olduqlarını açıqlayıblar. V.Abişovun bildirdiyinə görə, sözsüz ki, tarixdə erməni soyqırımı olmadığı üçün, heç onun şahidləri də yoxdur. "Baş verməyən bir hadisənin şahidinin olması gülüncdür. Baresində danışdığım kitab "şahid ifadələr"i əsasında yazılıb. Aşkar görünür ki, həmin saxta şahidlərdən biri də Yanikyanıdır. Ermənilərin tarixi saxta olduğu kimi, qəhrəmanları da saxtadır, terrorçunu "qəhrəman" kimi qələmə verən dövlətin özü terror yuvasıdır" - deyə V.Abişov bildirdi.

İradə SARIYEVA

Azərbaycanın xaricdə güclü diasporunun olmasını hamıdan çox istəyənlərdən. Bunu təsadüfən xatırlatmırıq. İş burasındadır ki, son vaxtlar diaspor prosesində cərəyan edən proseslərə fərqli və bəzi aspektlərə tənqidi yanaşmamız çəşidli mülahizələrin meydana çıxmasına şərait yaradır. İş burasındadır ki, Frenk El-kaponinin (Füzuli Məmmədov) rəhbərliyi altında Rusiyada yaşayan azərbaycanlıların yeni diaspor təşkilatının (Rusiya Azərbaycanlıları İttifaqı) yaradılması ilə bağlı apardığımız araşdırmalar və təqdim etdiyimiz silsilə materiallardan yanlış nəticələr çıxaranlar da var.

Sosial şəbəkələrdə bu məzmununda olan paylaşım-larımız və ən əsası da mə-qalə linkləri ətrafında ge-dən müzakirələrdə hətta bizə müəyyən iradlar da tutulur. Sanki bizim jurnalist fəaliyyətimizi hansısa ölkədə diaspor qurucu-luğunda gedən birləşmə və ya zərən kleyləşmə proseslərinə mane olmaq cəhdi kimi dəyərləndirən-lər də tapılır. Təbii ki, kökündən yanlış olan ya-naşmadır. Çünki, media olaraq, Azərbaycan diasporu ilə bağlı təbliğati məzmunlu silsilə yazıları da məhz biz yazmışıq. Da-im diasporumuzun üzleş-diyi problemlərə diqqət ayırmışıq. Maraqlıdır ki, bu yöndə canfəşanlıq etmək istəyən və müəyyən mə-nada bizə ağıl verməyə cəhd edən adamların diaspor quruculuğu, onun təbliğində zərər qədr də əməyi olmayıb. Belələrində hətta şirəyə yığışanlar da demək olar. Harada yeni təşkilat, pul iyi varsa, hə-min adamları məhz orada görməyə artıq alışmışıq. Bu izahatı ona görə verdik ki, bizim bu mövzuya ya-naşmamızı bir daha başqa səmtə yozmağa cəhd et-məsinlər. Müşahidələrimiz nəticəsində bu qərara geli-rik ki, sanki dünyanın müxtəlif ölkələrində diaspor qurumlarının yeni təşkilatlanması prosesinə cəhdlər nəzərə çarpır. Tə-qdir olunası prosesdir. Çünki söhbət hansısa yeni diaspor qurumu və ya də-rnəyinin yaranmasından deyil, çox əhəmiyyətli coğrafiyalarda diaspor qu-rumlarımızın konsolidasiy-asına olunan cəhdlərdən gedir. Bizim üçün ən ma-raqlı olan budur ki, bu proseslər məlum istiqaməti

kurasiya etməyə məsul olan Diaspor İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin iradəsi kənarında baş verir.

Çox xahiş edirik, kimse bizə "yanılırsınız" deməsin. Çünki hadisələri obyektiv analiz etməyə qadirik. Niyə bu sözü Ukrayna ilə bağlı söyləmirik? Orada da güclü və bir-birilə anto-qonist mövqedə dayanan diaspor qurumlarımız var-dı. Dövlət Komitəsinin rəh-bərliyində baş verən dəyi-şiklikdən sonra müşahidə etdik ki, Fuad Muradovun bir neçə dəfə həmin ölkəyə səfər etməsi, diaspor liderləri ilə keçirdiyi görüşlər öz bəhrəsini ver-miş oldu. Nəticədə bizim hamımızı sevindiren bir hadisə baş verdi. Bütün diaspor qurumlarımız umu-küsünü bir tərəfə qoyaraq, Ukrayna Azərbaycanlıları-nın Radası adlı qurumda birləşdilər. Tədbirdə Diaspor Komitəsinin rəhbərliyi də iştirak etdi. Yeni bu iş-də Azərbaycan dövlətinin dəstəyi və xeyir-duası açıq hiss edildi. Ancaq Rusiya-da baş verən son proses-də, nədənsə, biz səfirlik əməkdaşlarımızın, hansısa dövlət rəsmisinin və ən başlıcası isə Diaspor Ko-mitəsinin nümayəndələri-nin iştirakını görmədik. Hər

halda, bu sualla Füzuli Məmmədovun yeni təşki-latının rəhbərliyində təmsil olunan şəxslərə müraciət etmək kimi haqqa sahib olduğumuzu bilib, onlara sorğu etdik.

Rusiyada yaşayan ta-nınmış diaspor fəali və ye-ni təşkilatın əsas funksio-nərlərindən olan Mirkazım Seyidov bizə açıqlamasın-da bildirdi ki, komitə bu işi

suala qurum rəsmisinin verdiyi cavabda mövzuya bir qədər ehtiyatlı yanaşıl-dığı hiss edilir.

Dövlət Komitəsinin Mətbuat xidmətinin rəhbə-ri Vəsile Vahidqızı deyib ki, dünyanın müxtəlif ölkə-lərində yaşayan azər-baycanlılar və onları birləş-dirən təşkilatlar son dövrlərdə fəaliyyətlərini mərkəzləşdirməyə və kol-

rumda birləşməsi də soy-daşlarımızın bu yöndə olan təşəbbüslərindən biri kimi qiymətləndirilir".

Hər halda, bu münasi-bətdən də görünür ki, yeni qurumun yaradılmasını əlaqədar dövlət qurumu soydaşlarımızın öz tə-şəbbüsü kimi dəyərləndirir. Analogiya aparsaq gö-rərik ki, elə Rusiyanın özü və başqa ölkələrdə yaradı-

fiyada da komitənin iradə-sindən xaric proseslər start götürüb. Mərkəzi Al-maniyada yerləşən Dünya Azərbaycanlıları Assam-bleyası və mərkəzi İsveç-də yerləşən Dünya Azər-baycanlıları Milli Birliyi Təşkilatı tərəfindən "Dünya Azərbaycanlıları Milli Birliyə Doğru" forumu-nun keçirilməsinə qərar verilib.

Dünya Azərbaycan diasporunda maraqlı proseslər - Dövlət Komitəsi işin harasında...

Bildirilir ki, forumun keçirilməsi ilə bağlı qərar hər iki təşkilatın idarə heyətin-də müzakirə edilib və bu fikir dəstəklənib. Forumun keçiriləcəyi yerlər arasın-da müzakirə olunan ölkə-lər Avstriya, Almaniya, İs-veçrə və Belçikadır. Bu-nunla yanaşı, təkliflər ara-sında digər ölkələr də var.

Bu günlərdə yayımla-nacaq geniş açıqlamada yer və tarixlə bağlı məlu-mat veriləcək. Dünyaya səpələnmiş soydaşların-mız vahid qurum ətrafında təşkilatlandırılması, Azər-baycanın işğala və təcavüzə məruz qalması ilə bağlı beynəlxalq qu-rumları məlumatlandır-maq, bir çox ölkənin təşki-lat təmsilçiləri ilə münasi-bət quraraq dünyada sülhün təbliği istiqamətin-də iş aparmaq forumda müzakirə olunacaq əsas mövzular sırasındadır. Fo-ruma 30-a yaxın ölkədən 200-ə yaxın nümayəndə heyətinin qatılacağı gözlə-nir. Hər halda, dünyadakı Azərbaycan diasporunda maraqlı proseslərin getdiyi-nə şahidlik edirik. Amma Diaspor Komitəsi bu işlərdə gözə dəymirsə, deməli, ortada hansısa müəmma var...

Məhəmmədəli QƏRİBLİ

dəstəkləyir, hətta dövlət qurumunda təmsil olunan bir nəfərini onlara xeyir-dua verməsi də qeyd edil-di. Sonradan bizimlə əlaqə saxlayan Mirkazım müəlli-min danışığından belə başa düşdük ki, komitədən ona zəng vurub bu məsələdə onların adını hallan-dırdığına görə irad bildirib-lər. Maraqlı sual yaranır: görəsən niyə? Əslində, bu suala cavabı elə Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi özü cavablandırır. Rusiya-da yaşayan azərbaycanlı-ların yeni diaspor təşkilati-nin yaradılması ilə bağlı

legial qərarlar qəbul et-məyə üstünlük verirlər. O vurğulayıb ki, ötən ildən başlayaraq bir sıra ölkələrdə azərbaycanlıların koor-dinasiya şuralarının yaran-ması və Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin rəhbər şəxslərinin də onların yığıncaqlarına dəvət olun-ması təqdirəlayiqdir: "Ha-zırda yaşadığı ölkədən asılı olmayaraq, soydaşları-mızın təşkilatlanması pro-sesi davam edir və geniş-lənir. Bu günlərdə Rusiya-da yaşayan azərbaycanlı-ların və bir sıra diaspor təşkilatlarının yeni bir qu-

lan böyük diaspor təşkilat-larının təqdimatında biz dövlət qurumlarının bir qə-dər isti münasibətinin şə-hidi olmuşuq. Belə olan tə-qdirdə, maraqlı suallar meydana çıxır. Əgər komi-tə bu işi soydaşlarımızın öz öhdəsinə buraxıb və qurum rəsmilərinin həmin tədbirlərə dəvətini normal qəbul edirsə, onda niyə bəzi ölkələrdəki tədbirlərdə iştirakı məqsəduyğun saymır?

Qeyd edək ki, Rusiya-nın ardınca, diasporumuzun konsolidasiyası istiqamətində başqa bir coğra-

Avrsiya Birliyi-nin İrəvanda keçirilən icla-sında maraqlı insi-dent baş verib.

Bakı-xeber.com-un xəbərinə görə, sənədlərin uzunmüddətli razılaşdırıl-masının ardından Ermə-nistan Baş naziri Nikol

Paşinyan çoxmənalı şə-kildə "İndi də keçirik..." ifadəsini işlədib və bunun cavabında Rusiya Baş naziri Dmitri Medvedyev "Hara keçirik" deyər soru-şub. Mükəllimə o qədər qərribə səslənib ki, iştirak-çıların qəhqəhəli gülüşünə səbəb olub.

Yalnız bundan sonra Paşinyan "sənədlərin imza-lanmasına" deyərək fikri-ni tamamlayıb.

Erməni mətbuatı yazır ki, sözügedən insident İlf və Petrovun məşhur "12 stul" filmindeki bir səhnə-ni xatırladı və gülüşmə-də bu üzdən yaşanıb. Xa-

tırladaq ki, filmdəki həmin fraqmentdə Dumanın sa-biq deputatı Kisa Vo-robyaninov tələbə qızla nahar etdikdən sonra çoxmənalı şəkildə ona "İndi də keçək nömrəyə" deyir...

Erməni mətbuatı ehti-mal edir ki, Medvedyev

elə bu səhnəni xatırlayıb və gülüşmə də bu üz-dən düşüb. Pərt vəziyyətdə qalan Paşinyan isə so-nradan situasiyanı düzəl-tməyə çalışaraq deyib ki, sənədlər üzərində işlə-diklərindən hamı çox yo-rulmuşdu və kofe istəyir-di...

Paşinyan Avrasiya Birliyinin İrəvan iclasında özünü də, Medvedyevi də pis vəziyyətdə qoydu

Ermenistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı həqiqətlərin davamlı olaraq dünya ictimaiyyətinə çatdırılması və bu məsələdə Azərbaycana verilən dəstəyin gücləndirilməsi rəsmi Bakının xarici siyasətində daim prioritet istiqamətlərdən birini təşkil edib. Qeyd olunan xüsusda Azərbaycan diplomatiyasının aktivinə xeyli qələbə yazılması da heç kimə sirr deyil.

Bununla belə, Azərbaycan əldə edilən nəticələrlə kifayətlənməyərək məsələni daim dünya gündəmində saxlamağa çalışır. Bu mənada, Bakıda "Ayrışdırılıq, qeyri-bərabərlik və zorla münaqişəyə qarşı fəaliyyət naminə dialoq quraq" şüarı altında beşinci Ümumdünya Mədəniyyətə Rəqəbatı Dialoq Forumunda Qarabağ məsələsinə də xüsusi diqqət yetirilməsi tamamilə təbii xarakter daşıyır.

Qeyd edək ki, bu mövzuya forumda çıxışı zamanı Prezident İlham Əliyev geniş toxundu. Dövlət başçısının burada diqqətə çatdırdığı başlıca məqamlardan biri həm də beynəlxalq hüququn qeyri-ışləkliyi və bunun yaratdığı fəsadlarla ilgilidir. "Uzun illər üzleşdiyimiz əsas problemlərdən biri Ermənistanın ölkəmizin ərazisini işğal etməsidir. Yirmi beş ildən artıqdır ki, Ermənistan bizim tarixi torpağımız olan Dağlıq Qarabağı və Azərbaycanın digər 7 rayonunu işğal etməkdə davam edir. Bu, beynəlxalq hüququn kobud pozulmasıdır. Bizim xalqa qarşı etnik təmizlənmə aparılıb, Ermənistanın təcavüzü və işğalı nəticəsində bir milyondan artıq insan evlərindən didərgin salınıb. ATƏT işğal edilmiş ərazilərə 2 dəfə faktaraşdırıcı missiya göndərüb və həmin hesabatlar tarixi irsimizin və dini abidələrimizin dağıldığını aydın şəkildə göstərir". Bununla yanaşı, Prezident onu da diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan məsələsinin məhz beynəlxalq hüquq əsasında dinc müstəvidə həllini istəyir: "BMT Təhlükəsizlik Şurası Ermənistan qoşunlarının işğal edilmiş ərazilərimizdən dərhal, tam və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb edən dörd qətnamə qəbul edib. Bu qətnamələr kağız üzərində qalıb. Bu onun göstəricisidir ki, bəzən BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri uzun illər ərzində icra edilmir. Onların yerinə yetirilmə mexanizmi ya mövcud deyil, ya da tətbiq edilmir. Bunun nəticəsində isə Azərbaycanın torpaqları işğal altında qalmaqdadır. İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Qoşulmama

Hərəkəti, ATƏT, Avropa Şurası və digər beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycanın ərazi bütövlüyü ilə bağlı qətnamə və qərarlar qəbul ediblər. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bütün dünya tərəfindən tanınır. Bizim ərazi bütövlüyümüz bərpa edilməlidir və münaqişə beynəlxalq hüquq normaları, BMT Nizamnaməsi, Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələri və Helsinki Yekun Aktına əsasən həll edilməlidir".

Bununla Azərbaycan ən yüksək səviyyədə mühüm bir beynəlxalq platformada Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı real vəziyyəti dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırır. Məsələ ilə bağlı Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumunda İSESKO-nun Baş direktoru Əbdüləziz Osman əl-Tuveycrinin mövqeyi də olduqca maraqlıdır. O bu xüsusda bildirir: "Bizim hamımıza məlum olan realıq ondan ibarətdir ki, Azərbaycanın 20 faiz ərazisi Ermənistanın işğalı altındadır. Bu da beynəlxalq hüququn pozulmasıdır. BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının bununla bağlı qətnamələri var. Azərbaycan sülh, dialoq və qarşılıqlı hörmətə, yanaşmaya əsaslanan ölkədir. Dünya Azərbaycana yardım etmir, dünya Azərbaycana ədalətsiz yanaşır. Ancaq bu torpaqlar yenidən Azərbaycana qovuşmalıdır. Bu, sülhə aparan yoldur, bu, dialoqun uğurlu olmasına aparan yoldur". Belə bir mövqeyin Prezident İlham Əliyev və forumda iştirak edən digər yüksək vəzifəli şəxslər tərəfindən diqqətə çatdırılması, heç şübhəsiz, Azərbaycana əlavə diplomatik üstünlüklər qazandırır. "Bakı Prosesi"nin ən mühüm tərəflərindən biri də elə budur.

Ümumiyyətlə, ölkəmizdə keçirilən belə mühüm əhəmiyyət kəsb edən tədbirlərin məqsədi xalqlar, dövlətlər və sivilizasiyalar arasında dialoq imkanlarını genişləndirməklə yanaşı, həm də sülh, əminəmanlıq ətrafında fikir mübadiləsi aparmaqdır. Cənubi Qafqazda belə sülhün təmin edilməsinin ümdə şərti isə Qarabağ münaqişəsinin həllidir ki, Azərbaycan növbəti dəfə

"Bakı Prosesi" Qarabağ münaqişəsinin həllində də Azərbaycana yeni üstünlüklər qazandırır..

bunu dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırdı. Bu mənada, Azərbaycanın sivilizasiyalararası dialoqun, multikulturalizmin, siyasi, iqtisadi, humanitar və digər sahələrdə global məsələlərin müzakirə olunduğu mərkəzə çevrilməsi ölkəmizə Qarabağ münaqişəsinin beynəlxalq diqqət mərkəzində qalmasını təmin etmək baxımından da mühüm dividendlər qazandırır. Burada onu da nəzərə almaq lazımdır ki, Bakıda keçirilən dünya miqyaslı belə tədbirlər Azərbaycanın beynəlxalq aləmdəki nüfuzunu xeyli artırır. Məhz bu şəraitdə Azərbaycanın mövqeyini qəbul edənlərin də sayı çoxalır. Belə vəziyyət isə Qarabağ məsələsi ətrafında Azərbaycana daha çox beynəlxalq dəstəyin verilməsinə də gətirib çıxarır.

Ümumiyyətlə, "Bakı Prosesi" adını alan Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq forumlarında Qarabağ məsələsinin diqqət mərkəzində olması Azərbaycan üçün əsas məqamlardan biri sayılır. Xatırladaq ki, 2011-ci, 2013-cü, 2015-ci, 2017-ci illərdə keçirilən Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq forumlarında da bu mövzuya ayrıca diqqət yetirilib. Həmin forumların da nəticələri ölkəmiz üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edib. Bu mənada, sayca beşinci olan Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu da, şübhəsiz ki, nəticə etibarilə digər məqamlarla yanaşı, Qarabağ mövzusu baxımından da vacib yekunlarla yadda qalacaq. Burada nəzərə almaq lazımdır ki, indiki tədbirdə 100-dən çox ölkənin və 30-dan çox beynəlxalq təşkilatın yüksək səviyyəli rəsmiləri iştirak edib.

Məhz onların diqqətinə Qarabağ məsələsinin çatdırılması heç də az əhəmiyyət kəsb etməyərək beynəlxalq müstəvidə Azərbaycana verilən dəstəyin artmasına gətirib çıxarır. İştirakçılar onu da nəzərə alır ki, hazırda Azərbaycan həm regionun siyasi, iqtisadi və humanitar mərkəzinə çevrilib, həm də beynəlxalq münasibətlər sistemində öz layiqli yerini tutub, güclü dövlət və etibarlı tərəfdaş imici qazanıb. Məhz belə bir ölkə ilə əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi digər dünya dövlətləri və təşkilatları üçün də vacib önəm kəsb edir. Onlar bu zaman Azərbaycanın həssas məsələsi olan Qarabağ münaqişəsinə də hansı prizmadan yanaşmanın vacibliyini yaxşı başa düşür. Məhz bütün bunlar Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumunun Azərbaycanı gətirdiyi əsas dividendlərdən biri sayılır.

Digər tərəfdən onu da nəzərə almaq vacibdir ki, bu gün dünyada çoxlu sayda münaqişələr mövcuddur. Bu baxımdan Azərbaycanın belə bir gərgin vaxtda dünya siyasətçilərini bir araya gətirib mövcud problemlərin müzakirə edilməsinə və çıxış yollarının axtarılmasına şərait yaratması da ölkəmizin beynəlxalq aləmdə nüfuzunu xeyli artırır, eyni zamanda, yuxarıda qeyd olunduğu kimi, Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılmasına şərait yaradır. Eyni zamanda, Azərbaycan beynəlxalq və regional təhlükəsizlik məsələlərində, dövlətlərarası münasibətlərdə, münaqişələrin aradan qaldırılması ilə bağlı, eləcə də siyasi, iqtisadi, humanitar əlaqələrin genişləndirilməsində öz təcrübəsini belə forum vasitə

təsə ilə yaya bilir. Dünya ona da şahidlik edir ki, Azərbaycan işğaldan, terrora əziyyət çəkən bir ölkədir və bununla yanaşı, global terrorizmə qarşı mübarizə aparan dövlətlər sırasındadır. Ölkəmiz xeyli müddətdir qonşu Ermənistanın həm işğalına, həm də terroruna məruz qalıb. Lakin buna baxmayaraq, Azərbaycan regionda və bölgədə terrora və işğaldan əziyyət çəkən ölkələrə həmrəylik nümayiş etdirərək, həm də onlara dəstək olmaq təşəbbüsünü göstərir. Məhz bu da Azərbaycana beynəlxalq miqyasda əlavə mühüm üstünlüklər qazandırır.

Bu qeyd edilənlərin təsdiqini Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədyanovun beşinci Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumunda etdiyi çıxışlarda səsləndirdiyi fikirlərdən də aydın görmək olar. Nazir öncə qeyd edib ki, əsas məsələ səyləri bir araya gətirib, daha da ucadan səsləndirməkdir: "Çünki BMT bir qətnaməni belə hasil edə bilmir. Sülhdən yaxşı heç nə yoxdur. Çoxtərəfli prinsipə ehtiyacımız var və bunun ətrafında fikirlər yürüdərək nələrə nail ola bilərik. Ermənilərlə danışıqlarda iştirak edən tərəf kimi rahat şəkildə deyə bilərik ki, münaqişələr 30 ilə yaxındır hökm sürür. Münaqişə müsbət və davamlı inkişafı təmin edə bilməz. Ermənistanda bu gün böyük miqyaslı dalgaları var. Ölkədə hökm sürən yoxsulluq, insanların ölkənin gələcəyinə inanmaması onların dövləti tərk etməsinə gətirib çıxarır. Təyyarədə olarkən erməni mətbuatı ilə fikir mübadiləsi apardım. Onlara sual verdikdə dedilər ki, diaspor bizə kömək edir. Ancaq onların diasporu belə

ölkənin gələcəyinə inanmır. Əsas ismarıq açıq şəkildə çatdırılmalıdır. Nə qədər güclü mövqe nümayiş etdirmək, ismarclarımız da güclü olacaq". Məhz bununla Azərbaycan rəsmi səviyyədə forum iştirakçılarını güclü vahid mövqe nümayiş etdirməyə və onları Qarabağ münaqişəsinin, digər konfliktlərin həllinə töhfə verməyə dəvət edir. Forumda iştirak edən Avropa Şurasının Baş katibinin müavini Qabriella Battaini-Draconi də məhz bu mövqeyi dəstəkləyir, sülh üçün vahid mövqeyin vacibliyini bildirir. Onun sözlərinə görə, mədəniyyətlərarası dialoqun təşviq olunması bir anlıq hadisə deyil, bu heç vaxt bitməyən bir çağırışdır: "Mədəniyyətlərarası dialoq, sosial inklüzivlik həddən ziyadə vacibdir. Yekunda tərəqqi siyasi iradə əsasında təmin olunacaq. Biz bununla bağlı məhz bu hissləri keçiririk. Bu bizim planlarımızı irəli apara bilər. Bir faktı qeyd etməliyik ki, biz öz inamımızı və dəyərlərimizi qorumalıyıq. Biz sülh üçün dialoq qurmalıyıq, layəqət və qarşılıqlı hörmətə əsaslanan rəğbət göstərməliyik. Bu bizim fəaliyyətimizə veriləcək qiymətdir. "Bakı Prosesi" məhz buna həsr olunub".

Bütün bunlar "Bakı Prosesi"nin, digər məqamlarla yanaşı, Qarabağ münaqişəsi baxımından da nə dərəcədə mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini aydın nümayiş etdirir.

Tahir TAĞIYEV
Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə çap olunur.

İşğalçı Ermənistanda real vəziyyətin təhlili burada yaxın günlər ərzində yenidən gərgin vəziyyətin hökm sürəcəyini, hətta yeni hakimiyyət dəyişikliyinə cəhdlərin olacağını deməyə əsas verir. Məsələ burasındadır ki, baş nazir Nikol Paşinyan hakimiyyətdə olduğu 1 il ərzində sosial-iqtisadi müstəvidə hansısa yenilik edə bilməyib. Hətta əksinə, bu istiqamətdə vəziyyət daha da pisləşməsi müşahidə edilməkdədir.

Tsarukyana qarşı cinayət işinin başlanması üçün ölkənin baş prokuroruna müraciət edilib. Başqa bir məlumata görə, Ermənistan hakimiyyəti parlamentdəki müxalif "Çiçəklənən Er-

dirdiyi açıqlamalarla əsaslandırır. Söhbət qanunsuz sahibkarlıq fəaliyyətindən gedir. Saakyanın sözlərinə görə, bu təsdiq olunacağı halda, göstərilən deputatın səlahiyyətləri dayandırıl-

şılıq törədə bilər. Bu vəziyyət, doğrudan da, qarışdırıcı ola bilər".

Həmsöhbətimiz vurğulayıb ki, siyasi çoxluqla belə tələbi təqdim etmiş güc arasında dialoq gərəkdir. "Nəticələrin nəyə

olacaq? Düşünürəm, hansısa bir anda sakitcə ayaq saxlamaq, nəfəs dərmək və yalnız sonra irəliləmək gərəkdir. Mən qarışıqlığı son dərəcə təhlükəli sayıram".

Polittehnoloq Karen

Milyardlarla "məxməri" Baş nazirin çəkisməsi Ermənistanı yeni inqilaba sürükləyir

Paşinyana qarşı olan qüvvələr isə yaranmış vəziyyətdən faydalanmağa çalışır.

Ermənistan parlamentinin sabiq vitse-spikeri, müxalifətdəki Respublika Partiyasının mətbuat katibi Eduard Şarmazanov yaranmış durumla bağlı bildirir: "Ölkəni idarəetmə ilə mitinqlərdə çıxış etməyin heç bir əlaqəsinin olmadığını aşkar etmək üçün bir il yetərlidir. Düz bir il bundan öncə Ermənistan parlamenti 45 səs lehinə, 55 səs əleyhinə olmaqla Nikol Paşinyanı baş nazir vəzifəsinə seçməmişdi. Nikol Paşinyanın baş nazir vəzifəsinə namizədliyinə səs verməyən və onu dəstəkləməyən yeganə siyasi qüvvə Respublika Partiyası olub. Lakin bunu deyənə dinləyən lazım idi. Siyasi mübarizəni nifrətə çevirənlər və yaxud konformist, qastrolyorlara qarşı tarix qəddar və amansızdır. İndi Paşinyanı da eyni tale gözləyir".

Respublika Partiyası ilə yanaşı digər qüvvələrin də Paşinyana qarşı aktiv fəaliyyətə keçməsi müşahidə olunur. "Qraparak" qəzeti bu günlərdə belə bir məlumat yayıb ki, "Daşnaksütyun" Partiyası da Ermənistan hökumətinə qarşı etimadsızlıq elan edilməsi prosesini başlatmaq niyyətindədir: "Partiya cari ilin may-iyun aylarında hökumətdən ictimai narazılığın pik həddə çatacağını güman edir. Buna əsas səbəb isə dövlət aparatının optimallaşdırılması siyasəti, "Qazprom Ermənistan", "Ermənistan Elek-

trik Şəbəkələri" və "Araratsement"də başlayacaq ixtisarlara olacaq. "Daşnaksütyun", həmçinin, "İşıqlı Ermənistan" və "Çiçəklənən Ermənistan" partiyaları ilə eyni anda deputat mandatlarından imtina vasitəsilə böhranın yaradılması variantlarını da müzakirə edir. Bununla belə, mənbəmiz bu ssenarini reallaşdırmağın çətin olduğunu, amma tərəflərin bu məsələlərin müzakirəsini davam etdirdiyini deyib". Bu durumda yayılan məlumata görə, Paşinyan ilk növbədə böyük maliyyə dayaqları olan "Çiçəklənən Ermənistan" partiyasını və onun lideri Haqik Tsarukyanı sıradan çıxarmağı düşünür. Məsələ ilə bağlı "Qraparak" qəzetinə "Çiçəklənən Ermənistan" partiyasından aşağıdakılar deyilib: "Hakimiyyət iqtisadi bazarın yenidən bölüşdürülməsinə gedib Haqik Tsarukyanı deputat mandatından məhrum edərsə, biz də cavab olaraq onunla birlikdə deputat vəsiqəmizi təhvil verəcəyik. Biz konstitusiyaya üzrə mütəəddilərdən atacağımız addım barədə soruşmuşuq. Bizə deyilib ki, konstitusiyaya əsasən, parlamentin 30 faizini müxalifət təşkil etməlidir. "Çiçəklənən Ermənistan" partiyasından olan deputatlar mandatdan imtina edərsə, parlament antikonstitusional olacaq. Bu isə növbədənən seçkilərin keçirilməsinə səbəb olacaq". Bununla yanaşı xatırladaq ki, "Çiçəklənən Ermənistan" partiyası və parlamentdəki "Tsarukyan" blokunun lideri, milyarder Haqik

mənistan" partiyasının fraksiyasını parçalamağı planlaşdırır.

Bütün bunlarla bağlı "1-in.am" portalı yazır: "Vətəndaş qərarı" partiyası icra qurumunun katibi Suren Saakyan parlament sədri Ararat Mirzoyana deputat, "Çiçəklənən Ermənistan" partiyası fraksiyasının başçısı Haqik Tsarukyanın səlahiyyətinin dayandırılması məsələsi üzrə Konstitusiyaya Məhkəməsinə müraciət etmək xahişilə ərizə göndərib. Suren Saakyan Haqik Tsarukyan haqqında Konstitusiyanın 98-ci maddəsinin ikinci hissəsinə əsaslanmaqla - Konstitusiyanın 95-ci maddəsi pozulduğu halda deputat səlahiyyətinin dayandırılması - cinayət işi qaldırmaq xahişilə baş prokuror Artur Davtyana müraciət edib. Suren Saakyan öz tələbini Haqik Tsarukyanın son müsahibədə səslən-

malıdır.

"Vətəndaş qərarı" partiyasının bəyanatında deyilir: "Ermənistanda biznes dövlət idarəçiliyi sistemindən ayrılmalıdır, vəssalam". "Mənim addımım" fraksiyasının başçısı Lilit Makunts bildirib ki, parlament sədri Ararat Mirzoyan bu haqda bəyanatla çıxış edəcək.

Politoloq Levon Şirinyan biznes və siyasəti bir-birindən ayırmağa razılaşsa da, bununla belə hesab edir ki, proses müəyyən təhlükələri birləşdirə bilər: "Siz bilirsiniz ki, "Çiçəklənən Ermənistan" bir şəxsə və onun nüfuzuna söykənən partiyalardan biridir, indi belə bir tələb irəli sürülsə və Haqik Tsarukyan mandatdan imtina etsə, partiya necə olacaq? İkinci önəmli durum bundan ibarətdir ki, inqilabsonrası ölkələrdə istənilən xırda məsələ çaxnaşma və qarı-

gətirəcəyini söyləməyə çətinlik çəkərəm, hətta parlament böhranı meydana çıxa bilər, deməli, tələsik addımlar əvəzinə düşünmək, incələmək gərəkdir. Bu təkcə hüquq məsələsi deyil, həm də ölkənin sabitliyi məsələsidir. İnqilabdan sonra inkişafa can atan dövlətə sabitlik lazımdır, təsəvvür edirsiniz bu halda hansı durum yaranı bilər? 1 mart işinin araşdırılmasına paralel belə gərgin durum yaratmağın lazım olub-olmadığını deməyə çətinlik çəkərəm".

Şirinyanın sözlərinə görə, problem təzəlikcə meydana çıxmayıb və seçkilərdə qaldırılmalıydı: "Köçəryan xarici dəstəyi olan kriminal kapitalın saxlanması maraqlıdır. Görünür, parlamentdən kənar gücün irəli sürdüyü tələb daha yaxşıdır, amma təsəvvür edirsiniz bundan yararlanırlar nə qədər

Köçəryan qeyd edib ki, irəli sürülən tələb hər bir siyasi gücün və ya şəxsiyyətin qərarıdır: "Necə hərəkət etməyin lazım gəldiyini kəsdirəcək uyğun qurumlar var. Biznes və siyasətin ayrılmasına gəlincə, fikrimcə, küresel planda bunun həlli verilib. Böyük hesabla, bu gün siyasətdə son 20 ildə görməyə alışdığımız biznesmenlər yoxdur. Haqik Tsarukyan gəlincə, onun müstəqil deputat olduğu doğru deyil. Haqik Tsarukyan böyük partiyanın lideridir və fərq çox böyükdür. "Çiçəklənən Ermənistan" parlamentdə artıq on ildən artıq ikinci gücdür, indi bu adama "mandatını yerə qoy" demək elə də asan proses deyil. Faktlar varsa, başqa məsələ, məndə fakt yoxdur".

Həmsöhbətimiz hesab etmir ki, tələb müsbət həllini tapar, amma o müsbət çıxacağı halda siyasi meydanda müsbət durumun yaranmayacağına əmindir: "Düşünürəm ki, konkret faktlar var, deyilir, tək deyilsin. Bununla belə, hansısa faktlar olacaqsə, siyasi meydana çətinliklər olacaq, çünki, təkrar edirəm, "Çiçəklənən Ermənistan" sıradan bir partiya deyil, Haqik Tsarukyan isə bu gücün lideridir". Hesab edilir ki, yaranmış vəziyyətdə Paşinyan və Tsarukyan arasında dərinləşən ziddiyyət fonunda sonuncu müxalif qüvvələri öz ətrafında birləşdirib Ermənistanda yeni inqilaba cəhd edəcək.

Nahid SALAYEV

Aqrar sahənin inkişafına bu gün dövlət tərəfindən xüsusi diqqət və qayğının göstərilməsi heç kimə sirr deyil. Görülən tədbirlərin nəticəsidir ki, sözügedən sahədə çalışanların sayı getdikcə artır. Həmçinin, aqrar sferada məhsul istehsalı həcmnin və çeşidinin artması müşahidə olunur. Belə ki, cari ilin birinci rübündə əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə ümumi istehsal həcmi 3,6 faiz, o cümlədən bitkiçilik 24,7 və heyvandarlıq 2,8 faiz artıb.

32 faiz çox tərəvəz istehsal olunub, meyvə-tərəvəz ixracının həcmi 28,2 faiz artıb. Bütün bunlar onun nəticəsidir ki, dövlət kənd təsərrüfatına çox böyük dəstək, yardım göstərir. Güzəştli şərtlərlə gübrələr, yanacaq, subsidiyalar, texnika verilir.

Amma bu sahədə müəyyən çatışmazlıqlar da mövcuddur. Məsələn, aqrar sığorta sahəsində hələ də ciddi problemlər yaşanır. Xatırladaq ki, bu məsələyə Nazirlər Kabinetinin 2019-cu ilin birinci rübünün sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında Prezident İlham Əliyev də toxunub. İlham Əliyev bildirib ki, Azərbaycan-

da kənd təsərrüfatı texnoloji sahəyə çevrilməlidir və burada yeni mexanizmlər, o cümlədən aqrar sığorta mexanizmi tətbiq edilməlidir. Real vəziyyətin təhlili isə aqrar sığorta baxımından, hələ ki, problemlərin mövcudluğunu göstərir. Məsələnin bu tərəfinə nəzər salan iqtisadçı-ekspert Rəşad Həsənov bildirir: "Azərbaycanda aqrar sahədə sığorta mexanizmi, demək olar ki, yoxdur. Düzdür, son bir neçə ildə yığım və ödənişlərlə bağlı artımlar var. Amma burada iştirakçılar, əsasən böyük şirkətlər, holdinqlərdir və bu da çox az saydadır. Ölkənin sığorta bazarında aqrar sığortanın 0,2 faiz ətrafında yığım və ödəniş üzrə payı

Aqrar sahəmizin sığorta dərdi - bu sığorta növünün cəmi 0,2 faiz payı var...

var". Onun sözlərinə görə, iqtisadi fəaliyyətlər arasında aqrar fəaliyyət ən riskliyəndir: "Bizdə, xüsusilə aqrar sektorda maliyyə resurslarına çıxış imkanları məhduddur. 2 il bundan əvvəl daşınar əmlakın girovluğu ilə bağlı qaydaların təsdiq edilməsinə baxmayaraq, hələ də bank sektoru aqrar sahəni maliyyələşdirməkdən çəkinir. Çünki burada sığorta mexanizmi yoxdur. Sığorta olmadığı üçün də bankın bu sektora yönəltdiyi vəsaitlər üzrə risk yüksəlir". Ekspert qeyd edib ki, bu sahədə kateqoriyalar çox azdır: "Cəmi 4 istiqamət üzrə 6-7 məhsul növünə sığorta verilir. Bu məhsulların da bir neçəsi Azərbaycan bazarında o qədər də rentabelli fəaliyyət istiqaməti hesab olunmur. Eyni zamanda, hadisələrin sayı məhduddur. Risklərin təkrar sığortası ilə bağlı mexanizmlər zəif inkişaf edib".

İndi əsas gözləntilər qeyd olunan bu problemlərin aradan qaldırılması ilə bağlıdır. Belə ki, "Aqrar sığorta haqqında" yeni qanun layihəsi hazırlanıb. Yeni qanun aqrar sahədə risklərin müştərek sığorta

mexanizmi vasitəsilə sığortalanması ilə bağlı münasibətləri tənzimləyir, aqrar sığortanın hüquqi, iqtisadi və təşkilati əsaslarını müəyyən edir. Qanun layihəsi Milli Məclisin plenar iclasına tövsiyə olunub.

Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin ötən həftə keçirilən iclasında Kənd Təsərrüfatı nazirinin müavini İlham Qədimova bildirib ki, "Aqrar sığorta haqqında" qanun layihəsində müştərek sığorta mexanizminin yaradılması nəzərdə tutulur: "Məqsəd sığorta haqlarını ödəməkdə çətinliklə üzləşəcək fermerlərə kömək etməkdir. Əvvəlki qanunvericilikdə də dövlətin aqrar sığortaya dəstəyi əks olunmuşdu. Yeni mexanizm dövlətin bu sahədə dəstəyinin təmin edilməsinə imkan yaradacaq. Artıq ölkəmizdə aqrar sığorta orqanı formalaşdırılacaq və fermerlər onları maraqlandıran sualları cavablandıracaq bir orqanı görəcəklər. Bu, aqrar sahədə sığortanın tətbiqində maraqlı bir orqan olacaq. Sığorta şirkətlərinin kənd təsərrüfatı kimi riskli sahədən çəkinməməsinin təmin

edilməsinə ehtiyac var. Buna görə aqrar sığortada da maraqlar yaradılacaq". Onu da bildirək ki, qanun layihəsində aqrar sığorta üzrə təminat verilən risklərin siyahısı müəyyənənlişib. Qanun layihəsinə əsasən, kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçıları aqrar sığorta predmetləri üzrə aşağıdakı risklərin bir və ya bir neçəsindən sığorta qaydalarına əsasən sığortalanır: 1. Təbii hadisələr, o cümlədən təbii fəlakətlər, 2. Yanğın, 3. Qəzalar, 4. Yoluxucu xəstəliklər və zərərçəkənlər, 5. Vəhşi heyvanların hücumu və xüsusi təhlükəli ziyanvericilərin yayılması və hücumu, 6. Üçüncü şəxslərin hərəkətləri.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyinin sədri Mirzə Əliyev isə bildirir ki, Azərbaycanda aqrar sığortanın tətbiqi üçün ilkin mərhələdə 9 milyon manat nizamnamə kapitalına ehtiyac var: "Bu sahədə subsidiyalasdırma üçün 1-ci il 8,5 milyon manat, 2-ci il 10 milyon manat, növbəti illərdə 12,5-13 milyon manat vəsait lazım olacaq. Aqrar sığorta mexanizminin tam gücü ilə

işləyəcəyi 10-cu ildən sonra isə həmin məbləğ azalacaq. Çünki bu növ sığorta özünü maliyyə cəhətdən təmin edəcək". İndilikdə hesab edilir ki, bu sığorta növünün tətbiqinin sürətləndirilməsinə ciddi ehtiyac var. Çünki hazırda mövcud olan sığorta sisteminə dəstək, əsasən birtərəfli-dir. Hesab olunur ki, sığorta şirkətləri də bu prosesdə dəstəklənməlidir. Yeni sığorta şirkətləri kənd təsərrüfatı kimi ağır riskin olduğu bir sahədə fəaliyyətə daxil olarkən dəstək görməlidir. Stimullaşdırıcı mexanizm təkcə fermerin deyil, eyni zamanda sığorta şirkətinin də prosesdə iştirakını təşviq etməyə yönəlməlidir. Məhz bu məqamlar yeni qanunda əksini tapıb. Burada digər bir məsələ odur ki, Azərbaycanda kənd təsərrüfatı sahəsində çalışanların 97 faizi subyektlər olaraq ailə təsərrüfatlarıdır. Bəzi ailə təsərrüfatlarının maliyyə vəziyyəti çətinləşir və onlar sığorta şirkətlərinin müəyyən etdiyi sığorta pulunu ödəmək qabiliyyətində deyil. Bu məsələnin də həllini tapması vacib sayılır.

Tahir TAĞIYEV

Ölkədə qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi, bu sahənin ixracda payının artırılması prioritet məsələlərdən biridir. Bütün bunlarda əsas məqsəd ölkə iqtisadiyyatının neftdən asılılığını minimum səviyyəyə endirməkdir. Ancaq statistik rəqəmlərə baxanda görürük ki, qeyri-neft ixracı əvvəlki illərlə müqayisədə artmaq əvəzinə azalıb.

"İxracdan əldə edilən vəsaitlər aşağı düşsə də, gəlir norması daha yüksəkdir"

Gömrük Komitəsinin məlumatına görə, 2012-ci ildə Azərbaycanın qeyri-neft ixracı 1,9 milyard dollar olub. Ancaq 2017-2018-ci illərdə bu göstərici azalaraq 1,5-1,6 milyard dollar arasında dəyişib. Halbuki, bu müddətdə 1dollar rəsmi olaraq 1,7 manata qədər bahalaşmış. Ən başlıcası isə, 2017-2018-ci

illər ərzində ölkədə qeyri-neft sektorunu stimullaşdırmaq üçün genişmiqyaslı təşəbbüslər göstərilib, müxtəlif proqramlar qəbul edilib, layihələrin həyata keçirilməsinə start verilib. Ancaq bütün bunlara rəğmən, qeyri-neft ixracının həcmi devalvasiyadan əvvəlki səviyyəyə çatdırmaq hələ ki,

2012-ci ildə qeyri-neft ixracı 1,9 milyard, 2018-ci ildə 1,6 milyard dollar - azalma, ya...

Müslüm İbrahimov: "İxrac ona görə azalıb ki, qeyri-neft sektoruna aid olan istehsal, emal, qida və digər sənaye sahələri yenidən rekonstruksiya olunur"

mümkün olmayıb.

Adətən daxili devalvasiya idxalı bahalaşdırır, yerli istehsalda dəstək verir. Xarici devalvasiya isə əksinə, idxalı ucuzlaşdırsa da, yerli istehsalın rəqabət qabiliyyətini azaldır. Azərbaycanda devalvasiyadan əvvəl tez-tez belə fikirlər səslənirdi ki, manatın dollara nisbətində baha olması yerli istehsalın rəqabət qabiliyyətini aşağı salır və bu da ixracda mənfi təsir göstərir. 2015-ci ildə manat 2 dəfə devalvasiyaya məruz qaldı. Uzun müddət ABŞ dollarına münasibətdə sabit olan manat il ərzində 50 faizə qədər dəyər itirdi. Ancaq bütün bunlara baxmayaraq, ölkədə devalvasiyanın mal ixracına töhfəsi hələ ki, nə-

zərə çarpmır.

Bütün bunların fonunda, Azərbaycanda əvvəlki illərlə müqayisədə qeyri-neft ixracı niyə azalıb? Ekspertlər bunun səbəbini nə ilə əlaqələndirirlər?

Məsələyə münasibət bildiren iqtisad elmləri doktoru Müslüm İbrahimovun sözlərinə görə, bunun bir neçə səbəbi var: "Neftin dünya bazarında ucuzlaşması səbəbindən gəlirlər azaldı. Daha sonra manat devalvasiyaya məruz qaldı. Azərbaycanda qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi ilə bağlı islahatlar start verildi. Reallıq ondan ibarətdir ki, ölkə iqtisadiyyatının yenilənməsi baş verir. Son iki-üç ildə qeyri-neft məhsul-

larının istehsalına daha çox diqqət göstərilir. Bununla əlaqədar idxal artdı. Nəyə görə? Ona görə ki, bununla bağlı lazım olan avadanlıqlar gətirilir. İxrac ona görə azalıb ki, qeyri-neft sektoruna aid olan istehsal, emal, qida və digər sənaye sahələri yenidən rekonstruksiya olunur. Təkcə xammalın yox, bir neçə mərhələdə emal olunmuş məhsulun ixrac edilməsi nəzərdə tutulub. Bütün bu proseslər ixracın azalmasına gətirib çıxardı. O səbəbdən əvvəlki illərlə müqayisədə qeyri-neft ixracında azalma var. Nəzərə almaq lazımdır ki, iqtisadiyyatın rekonstruksiyası vaxt aparır. Bu zaman istehsal və ixracda azalmanın olması qaçılmazdır. Yeni

məhsulların istehsalı, bununla bağlı müqavilələrin imzalanması, yeni bazarların açılması, tapılması və s. vaxt tələb edir. Sözügedən səbəblər üzündən ixrac azalmağa başladı. Bənzər problemlə Rusiya da üzləşdi, amma artıq bu ölkənin ixracı artmağa başlayıb. Digər tərəfdən, bu gün Azərbaycan elə məhsullar ixrac edir ki, beş il əvvəl bunu etməzdi. İxracdan əldə edilən vəsaitlər aşağı düşsə də, gəlir norması daha yüksəkdir. Ona görə ki, müəyyən məhsullar əvvəl xammal və yarımxammal formasında satılırdı. İndi isə həmin məhsullar emal olunaraq yüksək qiymətə satılır. Bu isə o deməkdir ki, mənfəət norması daha yüksək olur. Mənfəət norması deyəndə söhbət əlavə dəyərin daha da yüksək olmasından gedir".

Vidadi ORDAHALLI

Bu gün dilənçiliyə təhrik edilən uşaqların əməyinin istismarı bir sıra ölkələrdə başlıca problemlərdən biridir. Etiraf etməliyik ki, Azərbaycanda da qaraçılar tərəfindən dilənçiliyə cəlb olunan uşaqların sayı az deyil. Bəzən belə uşaqlar valideyn himayəsindən məhrum qalan uşaqlar olsa da, aralarında ata-anası tərəfindən dilənməyə məcbur edilənlər də az deyil.

Ancaq dilənən uşaqların arasında elələri var ki, onlar dilənçi mafiyası tərəfindən oğurlanaraq məcburi olaraq dilənməyə təhrik edilir. Hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşları dəfələrlə itkin düşmüş, valideynləri tərəfindən axtarılan uşaqların hansısa ərazidə diləndirildiyini aşkar edərək, onları valideynlərinə təhvil veriblər.

Bu günlərdə polis ötən ay itkin düşmüş və qaraçılara qoşularaq Bakının iri ticarət mərkəzlərində dilənçilik edən oğlanı Nərimanov parkında tapıb. Müəyyən olunub ki, Bakıda qaraçılar 10 yaşlı oğlan uşağını Bakının küçələrində dilənçiliklə məşğul olmağa məcbur ediblər.

Sözügedən faktı Azərbaycan Uşaqlar Birliyi (AUB) aşkarlayıb. Olayla bağlı AUB sədri Kəmalə Ağazadə mətbuata bildirib ki, bu günlərdə polis əməkdaşları AUB-nin Reintegrasiya Mərkəzinin sığınacağına aprelin əvvəllərində itkin düşmüş üçüncü sinif şagirdini gətiriblər. Valideynləri üç gün ərzində uşağı axtarıb tapmayanlardan sonra hüquq-mühafizə orqanlarına müraciət ediblər və yerli telekanallardan birində elan veriblər. Nəticədə polislər uşağı Nəriman Nərimanov adına parkın ərazisində dilənçilik edərkən tapıblar: "Uşaq deyib ki, onlarla qonşuluqda yaşayan yeniyetmə dilənçilər onu aldadaaraq bu işə cəlb ediblər. Bu vaxt ərzində uşaqlar özlərinin pul diləndikləri bütün nöqtələri ona başa salmağa macal tapıblar. Həmin yerlər Binə qəsəbəsindeki və "Neftçilər" metrostansiyası yaxınlığındakı iri ticarət mərkəzləri olub. Oğlanın sözlərinə görə, onunla birlikdə dilənən uşaqlar elə həmin yerlərdə küçədəcə yatırırlar və elə orada nə tapsalar, onu yeyirlər".

10 yaşlı uşağın məcburi olaraq dilənçiliyə vadar edilməsi onu deməyə əsas vermir ki, Bakıda dilənçi mafiyası var? 10 yaşlı uşağın oğurlanıb diləndirilmə-

məcbur edənlərin sayı kifayət qədərdir. Məcbur edənlər isə heç də hər zaman uşağın valideynləri deyil. Bunlar müxtəlif cinayətkar qruplaşmaların üzvləri, dilənçiliklə məşğul olan mütə-

nin birinci müavini general-leytenant Vilayət Eyvazov Milli Məclisdə məlumat verərkən bildirib. O qeyd edib ki, uşaq əməyinin istismarının qarşısının alınması məqsədilə keçirilən reydlər

rəsində inzibati tənbeh tədbirləri görüldü.

10 yaşlı uşağın dilənçilər tərəfindən diləndirilməsi faktı barədə fikir bildiren Uşaq Hüquqlarının Müdafiə Liqasının sədri Yusif

ların laqeydliyi nəticəsində baş verib: "Onu da deyim ki, elə uşaqlar var ki, onlar valideynlərinin israrı ilə dilənirlər. Uşaqlarını dilənməyə göndərən üzüqara valideynlərə gəldikdə isə

Bakıda mütəşəkkil dilənçi mafiyası - itkin düşmüş uşaq dilənçiliyə məhkum durumda tapıldı..

Yusif Bəkirov: "10 yaşlı uşağın məcburi diləndirilməsi..."

sində dilənçi mafiyasının əli varmı?

Bildirək ki, bu cür hadisələri adətən xarici kinolarda izləyirdik. Qaraçılar yolda gedən kimsəsiz saydıqları uşağı şirnikləndirici sözlə özünə cəlb edib, daha sonra isə onu diləndirməyə təhrik edirlər.

Qeyd etdiyimiz kimi, haqqında bəhs etdiyimiz 10 yaşlı həmin uşaq dilənçilər tərəfindən oğurlanaraq məcburi dilənməyə təhrik edilib. Ekspertlər bildirirlər ki, bu kimi faktlar yetərincədir. Elə uşaq var ki, o, evdən çölə nəse almaq üçün gedərkən qaraçılar həmin uşağı şirnikləndirici sözlə aldadıb aparırlar. Daha sonra həmin uşaq dilənçiliyə məcbur edilir. Belə bir faktın ölkəmizdə qeydə alınacağını düşünməzdik. Ancaq 10 yaşlı uşağın dilənçilər tərəfindən məcburi diləndirilməsi bizi düşündürür.

Inzibati Xətlər Məcəlləsinin avaralıqla məşğulolma ilə bağlı xüsusi maddəsi var. Bu şəxslərlə məşğul olan orqan Daxili İşlər Nazirliyidir. Dilənçiliklə məşğul olan şəxslər barəsində protokol tərtib olunur və müəyyən məbləğdə cərimə edirlər. Dilənçiliklə məşğul olan şəxs öz yetkinlik yaşına çatmayan övladını da bu işə cəlb edirsə, müəyyən məbləğdə cərimə olunur. Bu kifayət etmədikdə isə, şəxs barəsində 15 günədək inzibati həbs seçilə bilər. Məhz buna görə ölkədə uşaq əməyini istismar edərək onları dilənməyə

"Valideynlərlə maarifləndirmə işi, dilənçiliyə sövq edilmiş uşaqlarla isə sosial reabilitasiya işi aparılmalıdır"

şəkil dəstə də ola bilər.

Mətbuatda apardığımız araşdırma zamanı məlum oldu ki, dilənçilərin 40 faizi zorla saxlanılır və ancaq yemək üçün işləyirlər. Adətən onlar heç kimləri olmayan rayon adamlarıdır, o cümlədən uşaqlardır. Qeyd olunur ki, qaraçılar adətən övladlarına uşaq yaşlarından dilənçilik öyrədirlər. Uşaq nə qədər körpədirsə, pul o qədər yaxşı qazanır.

Onu da bildirək ki, uşaq əməyinin istismarının qarşısının alınması məqsədilə keçirilən reydlər zamanı dilənçilik edən 450 uşaq müəyyən edilib. Bu faktı Azərbaycan daxili işlər naziri

zamanı ailə mühitindən, pedaqoji və ictimai təsir vasitələrindən kənarda qalan, küçələrdə işləyən və dilənçilik edən 450 uşaq müəyyən edilib: "Aparılan yoxlamalarla həmin uşaqların insan alverinin və ya məcburi əməyin qurbanı olması təsdiqlənməyib. Lakin müvafiq problemlərin aradan qaldırılması, uşaqlara qayğı və yardım göstərilməsi məqsədilə yerli icra hakimiyyətləri yanında komissiyalara, qəyyumluq və himayə orqanlarına 760 material göndərilib, övladlarının təlim-təربiyəsi ilə bağlı üzərinə düşən vəzifələri yerinə yetirməyən 207 valideyn bə-

Bəkirov "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında qeyd etdi ki, bir vaxtlar filmlərdə uşaqların dilənçilər tərəfindən oğurlandığını izləyər-dik. Təəssüf ki, bu gün Azərbaycan cəmiyyətində 10 yaşlı uşaq dilənçilər tərəfindən məcburi dilənçiliyə təhrik edilir. Halbuki, hər kəs o uşağı axtarıb: "Sevindirici haldır ki, hüquq-mühafizə orqanları və vətəndaş cəmiyyətinin birgə səyi nəticəsində bu kimi hadisələrin üstü açılır".

Y.Bəkirov onu da vurğuladı ki, 10 yaşlı uşağın dilənçilər tərəfindən oğurlanıb diləndirilməsi həm valideynlərin, həm də aidiyyəti qurum-

onlar da sərt cəzalanacaq barədə xəbərdarlıq almalıdırlar.

İşsiz valideynlər dövlət tərəfindən işlə təmin edilməli və ya ixtisasdər-işmə hüququ qazanmalıdırlar. Bütün bu profilaktik tədbirlər küçələrdə dilənçilərin sayını azalda bilər. Valideynlərlə maarifləndirmə işi, dilənçiliyə sövq edilmiş uşaqlarla isə sosial reabilitasiya işi aparılmalıdır. Belə ki, onların çoxu stress yaşayıb. Bu gün isə vəziyyət belədir: polis dilənçi uşaqları tutur, qeydiyyatda olduğu yaşayış yerinə göndərir. Qısa bir zaman keçdikdən sonra uşaqlar yenə əvvəlki yerlərinə qayıdırlar".

Günəl CƏLİLOVA

Ölkə parlamentində çox maraqlı və aktual olan mövzu ətrafında gərgin müzakirə aparılıb. Milli Məclisin plenar iclasında Azərbaycanın İnsan alverinə qarşı mübarizə üzrə Milli Koordinatorunun 2018-ci il üzrə illik məlumatının müzakirəsi zamanı deputat Araz Əlizadə ölkədə "seks turizmi"nin inkişafından narahatlıq ifadə edib:

Araz Əlizadə: "Buna qarşı ciddi mübarizə aparmaq lazımdır"

Tahir Kərimli: "Biz qonşularla bezdik və köçmək məcburiyyətində qaldıq"

Qabil Hüseynli: "Ümumyaşayış qaydalarına zidd olan hostel fəaliyyəti həm də əxlaqi aşınmaya səbəb olur"

"Azərbaycanda "seks turizmi" inkişaf edir. Biz onsuz da bunu bacarmayacağıq. Gəlib pulla və s. yollarla qızlarımızı yoldan çıxarırlar. Buna qarşı ciddi mübarizə aparmaq lazımdır".

O xatırladı ki, Rusiyada çoxmənzilli binalarda hostel-təşkil edilməsinə icazə ve-

rilmişdi: "Amma sonradan bu məsələdə dəyişiklik etdilər. Dəyişiklikdən sonra binaların birinci mərtəbəsində hostel təşkil etməyə icazə verdilər, giriş də ayrı olmalıdır. İnsanlar öz evlərində rahat yaşaya bilmirlər. Biz qanunvericiliyə bu istiqamətdə dəyişiklik etməliyik".

Deputat Tahir Kərimli də çıxışında bu məsələni qaldırıb: "İnsanlar evlərini hostellərə, mehmanxanalara çevirirlər. 2017-ci ildə qanuna dəyişiklik olundu ki, çoxmənzilli binalarda qeyri-yaşayış sahəsinin hostellərə çevrilməsi üçün icazə lazım deyil. Amma əvvəlki qanunda qonşuların mənafeyi nəzərə alınrdı. Yeni qanunda bu məsələ nəzərə alınmır. Azərbaycanda masaj salonlarına, barlara nəzarəti gücləndirmək lazımdır. Vaxtilə mən ərəblərlə bağlı məsələ qaldırmışdım. Hazırda yaşadığım ərazidə hər kəs sözünü deputata deyir. Bəs deputat kimə desin?!" Tahir Kərimli qonşuları ilə birlikdə yaşadığı binadan köçmək məcburiyyətində qaldığını bildirib. Deputat parlamentdə çıxışı zamanı qeyd edib ki, o, paytaxtın mərkəzi küçələrindən olan Zərifə Əliyeva küçəsində çoxmənzilli yaşayış binalarının birində yaşayır: "Biz qonşularla bezdik və köçmək məcburiyyətində qaldıq. Kimsə özünü qanundan yuxarı göstərir. Belə şeylərə şərait yaradır. Bizim küçə mərkəzi küçədir. Oradan dünyanın hər yerindən gəlib keçən dövlət və hü-

mət nümayəndələri var. Bircən bu hal kiminsə qabağına çıxar. Ona görə də binaların belə yuvalara çevrilməsinin qarşısı alınmalıdır". Deputatların qaldırdığı bu problemə rastlaşan sadə vətəndaşlar da az deyil. Göründüyü kimi, buna şəraiti qanunvericilikdə olan boşluq yaradır. Hansısa imkanlı adam yeni tikilidə bir neçə mənzil alır və oranı yaxşı təmir etdikdən sonra tam təchiz edilmiş halda turistlərin ixtiyarına buraxır. Şərtlər otellərdən yaxşı olduğu üçün, turistlər daha çox belə hostellərdə qalmağa üstünlük verirlər. Qonşular həmin mənzildəki biabırçılığa etiraz edəndə, ev sahibi hostel kimi fəaliyyət göstərmək hüququnun olduğunu, mənzil isə müqavilə əsasında hansısa turizm şirkətinə verdiyini deyir. Göründüyü kimi, bu boşluq da deputatların dediyi kimi, "seks turizmi"nin inkişafına şərait yaradır və vətəndaşları haqlı narahat edir. Yaranmış biabırçı mənzərənin qarşısını necə almaq olur?

Bənzər problemlə üzləşənlərdən biri də sabiq dövlət müşaviri Qabil Hüseynli olub. O bir neçə dəfə media vasitəsilə yaşa-

dığı mənzilin ətrafında əxlaqsızlığın baş alıb getməsinə toxunub və hər dəfə də deyib ki, problem həllini tapmır. Artıq bənzər halların geniş vüsət almasına görə məsələnin parlamentdə müzakirəsini nəzərə alıb Q.Hüseynli ilə bu mövzuda danışmaq qərarına gəldik. O, qəzetimizə bildirdi ki, bu problemin artıq parlament səviyyəsində müzakirə olunması məsələnin ciddiliyindən xəbər verir: "Belə mənzillər ya hostel, ya da masaj salonu kimi fəaliyyət göstərir. Hər iki halda belə yerlərdə əxlaqsızlıq hökm sürür. Bununla mübarizə aparmağın yolu çox sadədir. Əlaqədar qurumlar bir balaca dəqiq araşdırma aparsalar görələr ki, nə hosteldən söhbət gedir, nə də masajdan. Oralardakı fəaliyyətin bir adı var - eskort xidmət. Mən bununla çox mübarizə aparmışam. Məlum olur ki, bu işlərin arxasında böyük adamlar dayanır. Şikayətlərdən sonra belə mənzillərdəki fəaliyyət müvəqqəti dayanır, sonra dərhəl açılır. Həmin məkanlarda narkotik maddələr də satılır. Üzərik yandırılır ki, iy getsin. Güya bədnəzərdən özlərini qoruyurlar.

Günün istənilən vaxtında görürsən ki, üzərik yanır. Bu qədər də bədnəzərdən qorunmaq olar? Ümumyaşayış qaydalarına zidd olan hostel fəaliyyəti həm də əxlaqi aşınmaya səbəb olur. Ölkəmizdə kirayə bazarı geniş inkişaf edib. Buna normal baxıram. Adamlar var ki, bundan yaxşı qazanc da götürürlər. Hər halda, qanunvericiliklə ümumi yaşayış yerində, giriş eyni olan binalarda hostel fəaliyyətinin qadağan edilməsi zəruridir. Bəzi insanlar yalnız çox pul qazanmağı fikirləşdikləri üçün, evlərini hostel kimi aylıq deyil, günlük kirayəyə verirlər. Amma gəlin görək orda nələr baş verir? Axi qapı qonşuda kiminsə ailəsi, uşağı yaşayır. Əgər Rusiya kimi ölkə insanların mənafeyini nəzərə alıb, bu istiqamətdə müəyyən məhdudiyyətlər tətbiq edibse, bizdə də olunmalıdır. Sizi inandırın ki, vətəndaşların etdiyi şikayətlər lazımi şəkildə araşdırılır. Bu biznesin arxasında güclü adamlar durduğu üçün, onlara batmaq çətindir. Qanunvericiliklə sərt qaydalar müəyyənləşməsə, vəziyyət daha da kritikləşəcək".

Məhəmmədli QƏRİBLİ

Müğənni Elnarə Xəlilova "Baku Medical Plaza"-da xəstəyə səhv diaqnoz qoyulması barədə sosial şəbəkədə məlumat yazıb. Müğənni qeyd edir ki, bu cür xəstəxanaların lisenziyası onların alınmalı və birmənalı bağlanmalıdır. Onun sözlərinə görə, bu klinikalar adam öldürdüklerine görə hələ bir 35 min manat pul da alırlar.

"...həqiqətə uyğun olmayan yazılar yazılmaqdadır"

İfaçı "Baku Medical Plaza"-da 40 yaşlı qadının ana olduqdan sonra səhətinin pisləşməsinə münasibət bildirib: "Mənim bir rəfiqəmi də az qalmışdı ki, burda öldürsünlər. O da ana olmağa gəlmişdi. Al-lahsızlar qanı 1 müsbət olana mənfə 4 qan qrupu çıxarmışdı. Təsəvvür belə etmək istəmirəm, əgər ona orada qan vurulsaydı, nələr ola bilərdi... Yazıqlar olsun! Belə həkimlərə ar olsun. Adami şikəst eleməkləri azmış kimi, hələ bir pul da istəyirlər. Məhkəməyə verib bunlardan 117 min almaq la-

zımdır". Qeyd edək ki, 117 sayılı orta məktəbin müəllimi, 40 yaşlı Lətafət Xanoğlu qızı Şirəliyeva bu il martın 2-də "Baku Medical Plaza"-da ana olduqdan sonra səhəti pisləşib. Qadının həyat yoldaşının dediklərinə görə, kor bağırsağı partlayan Lətafətə klinikada səhv diaqnoz qoyulub.

Müğənni E.Xəlilovanın sosial şəbəkədə "Baku Medical Plaza" haqqında yazdığı ittihamlara cavab öyrənmək üçün klinikanın özü ilə əlaqə saxladığı "Baku Medical Plaza"-nın marketing şöbəsinin

rəhbəti Aysel Rizayeva "Bakı Xəbər"ə açıqlamasında qeyd etdi ki, son günlər bəzi kütləvi informasiya vasitələrində Lətafət Şirəliyevanın ağır xəstəliyi mövzusunda klinikanın işgüzar nüfuzuna xələl yetirən, həqiqətə uyğun olmayan yazılar yazılmaqdadır. L.Şirəliyevanın həyat yoldaşının söylədikləri təhrif olunaraq saytlarda dərc olunub: "Klinikamız özəl tibb müəssisəsi olsa da, xəstəyə göstərilən tibbi xidmətlər üçün təcili pul tələb edilməyib və müalicəsi klinika hesabına aparılır. Xəstə yaxınlarının klinikadan istər maddi baxımdan, istərsə də xidmətlə əlaqədar şikayəti yoxdur. Xəstəni əməliyyat edən və reanimasiya şəraitində müalicəsinə nəzarət edən həkimlər öz işlərində mütəxəssisdirlər və yaşanmış hadisədə hər hansı bir həkim səhvindən söhbət gedə bilməz. İstənilən araşdırmanın aparılması üçün klinikamız şərait yaratmağa hazırdır".

A.Rizayevanın sözlərinə

görə, 17 illik evlilik müddətində övladı olmayan L.Şirəliyeva məhz klinikada aparılmış müalicə nəticəsində hamilə qalıb, mart ayının 12-də qeysəriyyə əməliyyatı olub: "Əməliyyatdan sonra Lətafət xanımın körpəsi kafi vəziyyətdə evə yazılıb. Təxminən 10 gün sonra Lətafət Şirəliyeva həkiminə zəng edərək qanın nahiyəsində ağrılarına olduğunu dedikdə, həkim onun klinikaya gəlməsini deyib. Xəstənin sözlərinə görə, bu ağrıların qeysəriyyə sonrası normal hal olduğunu düşünərək ağrıkəsici dərmanlardan istifadə edib. Xəstə klinikaya müraciət etdikdə ona ağrının səbəbini dəqiq müəyyən etmək üçün MRT müayinəsindən keçməsi məsləhət görüldü. Məlumat üçün bildirim ki, klinikamızda MRT müayinəsi öncədən yazılmaq və ya canlı növbə qaydası ilə həyata keçirilir. Hər müayinənin müddəti təxminən 40-50 dəqiqə olduğundan, müayinəyə girmək üçün növbə göz-

ləmək zərurəti yaranır. Lakin xəstə növbə gözləmək istəmədiyi üçün, müayinədən imtina edərək klinikadan gedib. 3 gün sonra yenidən həkiminə zəng edərək temperaturun olduğunu dedikdə, həkim onun dərhal müayinə olunmalı olduğunu bildirib. Lətafət Şirəliyeva aprelin 3-də klinikaya gəldikdə KT müayinəsi nəticəsində apendisitinin partladığı, infeksiyanın orqanlarına yayıldığı və sepsis olduğu aşkarlanıb. Dərhal reanimasiya şöbəsinə yerləşdirilib. Təcili cərrahiyyə əməliyyatı olunaraq abseslər təmizləndi, drenaj qoyulub. İnfeksiya nəticəsində bağırsaq-larında çürümə prosesi getdiyi üçün, aprelin 8-də ikinci dəfə əməliyyat olunaraq bağırsaq möhəyyəviyatin xaric edilməsi təmin edilib və stoma çıxarılıb. Peritonit, septik şok, kəskin tənaffüs çatışmazlığı, ağ ciyərlərin kəskin respirator distressindromu diaqnozları ilə reanimasiyaya yerləşdirən L.Şirəliyevanın vəziyyəti kritik olsa da,

keçirdiyi cərrahiyyə əməliyyatından sonra orqanlarının vəziyyəti bərpa edilib. Lakin xəstənin immun sistemi zəiflədiyindən, hazırda immun sisteminin qaldırılması və qan dəyərlərinin normallaşdırılması istiqamətində tibbi protokollara uyğun müalicə davam edir, xəstəyə immunoqlobulin tətbiqinə başlandı. Xəstənin vəziyyətini dəyərləndirmək üçün klinikamızın və ölkənin bu sahə üzrə digər mütəxəssis həkimləri ilə konsiliymlər keçirilir. Xəstə hazırda reanimasiyadadır. Septik şok davam edir. Vəziyyəti son dərəcə kritik ağır olsa da, klinikamızın bütün tibb personalı L.Şirəliyevanın səhətinin yaxşılaşması üçün əllərindən gələni etməkdədirlər".

A.Rizayeva onu da vurğuladı ki, xəstənin müalicəsinin davam etdirilməsi üçün yaxınlarından 37.000 manat pul tələb edilməsi yalandır. Bəzi saytların belə xəbərləri dəqiqləşdirmədən ictimailəşdirməsi təəssüf doğurur: "Baku Medical Plaza" öz işgüzar nüfuzunu qorumaq üçün prosessual addımlar atmaq məcburiyyətindədir".

Günəl CƏLİLOVA

Müğənni Elnarədən "Baku Medical Plaza"-ya ağır ittihamlar - klinikanın cavabı necə oldu?

"Baku Medical Plaza" - Aysel Rizayeva: "Baku Medical Plaza" öz işgüzar nüfuzunu qorumaq üçün prosessual addımlar atmaq məcburiyyətindədir"

Bütün dünyanı narahat edən məsələlərdən biri də insan alveridir. Təəssüf ki, insan alverinin ölkəmizdə qarşısının alınması istiqamətində işlət aparılrsa da, hələ də bu problem yaşanır. Milli Məclisin iclasında Azərbaycanın insan alverinə qarşı mübarizə üzrə Milli Koordinatorun illik məlumatı dinlənib.

"Qurban hərtərəfli zərər görmüş şəxsdir, onun həm tibbi, həm də psixoloji problemləri ola bilər"

Daxili işlər nazirinin birinci müavini V.Eyvazov qeyd edib ki, ötən il həyata keçirilən əməliyyat-axtarış tədbirləri ilə 144 insan alverci cinayəti qeydə alınıb, 28 nəfərdən ibarət 13 cinayətkar qrup zərərsizləşdirilib, axtarış elan olunmuş 51 təqsirləndirilən şəxsdən 66,6 faizi və ya 34-ü tutulub: "İnsan alveri və məcburi əmək cinayətlərinə görə başlanmış cinayət işlərindən 27-nin istintaqı tamamlanaraq 34 təqsirləndirilən şəxs (29-u qadın, 5-i kişi) məhkəmə məsuliyyətinə verilib, 23 insan alverçisi barədə ittihamedicə hökmər çıxarılıb. Müəyyən edilən 98 insan alveri qurbanından (82 qadın və 16 kişi, hamısı Azərbaycan Respublikasının vətəndaşdır) 71-i istismar məqsədilə Türkiyə Respublikası, 20-si Rusiya Federasiyası, 3-ü İran İslam Respublikasına aparılıb, 2-si isə Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində, 1-i Malayziyada, 1-i isə Azərbaycanda istismara məruz qalıb. Zərərçəkənlərdən 95-i Daxili İşlər Nazirliyinin sığınacağına yerləşdirilərək hər birinə tibbi, psixoloji, hüquqi yardımlar göstərilib, 61-i sosial xidmətlərlə əhatə olunması məqsədilə qeyri-hökumət təşkilatlarına, 92-si Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin İnsan alveri qurbanları üçün Yardım Mərkəzinə istiqamətləndirilib. Nəticədə onlardan 32-si işlə təmin edilib, 46-sı peşə kursuna göndərilib, 69-u ailələrinə qaytarılıb, eləcə də hər birinə 400 manat məbləğində birdəfəlik müavinət

ödənilib. Qurbanların övladları da diqqət mərkəzində saxlanaraq 25 uşaq məktəbəqədər təhsil proqramına yönəldilib, 16-nın atalığı müəyyən edilərək alimlərlə təmin olunması, 13-nə lazımı sənədlərin alınmasında köməklik edilib".

Bu sahədə işlər görülməsinə baxmayaraq, insan alveri probleminin hələ də qeydə alınması səbəbləri barədə mütəxəssislərə müraciət etdik.

"Təmiz Dünya" İctimai Birliyinin sədri Mehriban Zeynalova "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında qeyd etdi ki, Azərbaycanda insan alverinə qarşı mübarizədə bütün fəaliyyətlər beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılıb: "İnsan alveri qurbanlarının hüquq və azadlıqları, onların hüquqlarının müdafiəsi, xidmətlər kifayət qədər təkmilləşib."

Onun fikrincə, ölkədə əsasən cinsi istismar və əməyin istismarı nəticəsində yaranan qurbanlar var: "Məsələn, əvvəllər Dubaya gedənlər çox idi, indi bu hal yoxdur. Amma əvəzində Türkiyəyə gələnlərin sayı çoxalıb. Bu da insan alverçilərinin az xərclə böyük məbləğ əldə etmək istəyi ilə bağlı ola bilər. Hər iki sahədə qurbanların müəyyən edilməsi, onları istismara məcbur edənlərin müəyyənləşdirilməsi və cinayət işinin qaldırılması, qurbanlara yardım göstərilməsi istiqamətində işlər aparılır. Artıq neçə ildir yalnız qurbanlar deyil, potensial qurbanlar da bu xidmət paketindən istifadə edirlər. Bunlar həssas və

İnsan alveri cinayətinin kökünü tam kəsmək mümkünmü - Azərbaycan mühitində...

Mehriban Zeynalova: "Ölkədə əsasən cinsi istismar və əməyin istismarı nəticəsində yaranan qurbanlar var"

ziyyətdə olan uşaqlar, küçədə yaşayan uşaqlar, o cümlədən, miqrasiya edənlərdir. Hətta məişət zorakılığı, gender qurbanları da bu kateqoriyaya aid edilib dəstək ala bilərlər".

M.Zeynalovanın sözlərinə görə, insan alveri qurbanlarının reintegrasiyası məsələlərində problemlər hələ də yaşanır: "İnsan alveri qurbanlarının sosial yardım alma, məşğulluq problemlərinin həlli mexanizmləri işlənməlidir".

Həmsöhbətimiz onu da

vurğuladı ki, iqtisadi problemlərin müxtəlif kriminal xarakterli fəsadları olub, olacaq da: "Təbii ki, insan alveri yenidən gündəmə gələcək, hətta qadın alverinin yeni formalarının da ortaya çıxacağı deyilir. Hesab edirik ki, uşaq oğurluğu daha çox uşaqları oğurlayıb pul tələb etməklə müşahidə oluna bilər. Bu isə uşaq alveri deyil. Uşaq alveri uşaqların ölkə xaricinə çıxarılaraq istismar edilməsidir. Hazırda isə bu mümkün deyil. Çünki uşaqları ölkə xaricinə

aparmaq elə də asan proses deyil. Hətta uşağın bir valideyni digərinin razılığı və etibarnaməsi olmadan onu ölkə xaricinə çıxara bilməz. Bu məsələ qanunla tənzimləndiyi üçün, belə bir halın baş verməsi mümkün deyil".

M.Zeynalovanın fikrincə, hamı insan alverindən zərər çəkənlərin günahkar, cinayətkar deyil, sadəcə, qurban olduqlarını anlamalıdır. Əks halda, stereotip dəyişməyincə, insan alveri qurbanlarının təkrar qurbana çevrilmək təhlükəsi də ola bilər,

uzun müddət qurban kimi yaşadığından sonra insan alverçisinə çevrilib bu sahədə fəaliyyət göstərmək məsələləri də. Ona görə də ekspert hesab edir ki, bu stereotiplərin dəyişməsinə çalışmaq lazımdır. Ancaq hələlik bu istiqamətdə Azərbaycanda vəziyyət o qədər də ürəkəçən deyil: "Qurban hərtərəfli zərər görmüş şəxsdir, onun həm tibbi, həm də psixoloji problemləri ola bilər. Qurbanların hansı şəraitdə çalışdıqlarını, hansı təzyiqlərlə qarşılaşıb nələrə dözməli olduqlarını, xaricə təhsil, iş, nikah dalınca getdikləri bir halda əlaqəsiz həyat tərzinə sürüklənmək kimi faktın peyda olduğunu düşündükdə bunun nə qədər çətin olduğunu anlamaq mümkündür. Gənc qadın bəzən məlumatsızlığı ucbatından qarşıda onu nələrin gözləyə biləcəyini təxmin belə etmir. Bura insan alverçisinin peşəkarlığını, öz qurbanlarını yoldan çıxarmaq üçün istifadə etdiyi fəndləri də əlavə etsək, təcrübəsiz, çarəsiz qadının düşə biləcəyi vəziyyəti təsəvvür etmək olar. O, qurbana çevrilir və daha sonra özünə qarşı münasibətin qurbana olan münasibət kimi yox, fahişəyə olan münasibətdən heç nə ilə fərqlənmediyini görür. Təbii ki, bu həmin qurbanda daha böyük psixoloji problemlər yarada bilər".

Günel CƏLİLOVA

Mayın 3-də Vergilər Nazirliyində kütləvi informasiya vasitələri üçün brifinq keçirilib. Brifinqdə Vergilər nazirinin müşaviri Elçin Məmmədov mövcud beynəlxalq təcrübəyə əsaslanmaqla Azərbaycanda Vergi Ombudsmanı İnstitutunun yaradılması və fəaliyyətə başlaması barədə məlumat verib.

Bildirilib ki, vergi ödəyicilərinin hüquqlarının daha etibarlı qorunmasını təmin etmək məqsədilə Vergilər nazirinin əmri ilə Vergilər Nazirliyində Vergi Ombudsma-

nı İnstitutu yaradılıb. Bu institut vergi ödəyicilərinin müraciətlərinin məhkəmə müstəvisinə çıxmadan çevik həllinə nail olacaq və vergi orqanları ilə münasibətlərin

qarşılıqlı əməkdaşlıq formasında tənzimlənməsinə kömək göstərəcək.

Qeyd olunub ki, Vergilər nazirinin növbəti əmri ilə bu günlərdə vergi ombudsmanının fəaliyyət istiqamətlərini, hüquq və vəzifələrini müəyyən edən "Vergi ombudsmanı haqqında Əsasnamə" təsdiq edilib. Həmin əmrə Vergilər nazirinin müşaviri Elçin Məmmədov vergi ombudsmanı təyin edilib.

Bildirilib ki, apelyasiya kommunikasiyalarının çoxluğu sahibkarın müraciətlərinə və şikayətlərinə ədalətli baxılması imkanlarını artırır. Vergi Ombudsmanı İnstitutunun yaradılması ilə vergi ödəyiciləri ilə üfqi əməkdaşlıq platforması genişləndirilib və vergi ödəyiciləri yeni bir apelyasiya mexanizmi əldə ediblər.

E.Məmmədov qeyd edib ki, Vergilər Nazirliyinin əsas məqsədi vergi ödəyicilərinin

baxılmamış, ədalətli araşdır-maya cəlb edilməmiş hər hansı müraciətinin qalmasıdır. Ombudsman bu işdə onlara yardım edəcək, hüquqi müdafiəsini təmin edəcək, müraciətlərə ədalətli baxılması mövqeyindən çıxış edəcəkdir. Bu, həmçinin, vergi əməkdaşlarının qəbul etdikləri qərarlara görə məsuliyyət daşmasına da böyük təsir göstərəcəkdir.

Brifinqdə vergi ombudsmanının hüquq və vəzifəle-

ri, fəaliyyət istiqamətləri haqqında da məlumat verilib. Bildirilib ki, o, Vergilər nazirinin əmri ilə təyin edilən, bilavasitə nazirə təbə olan və ona hesabat verən şəxsdir.

Ombudsmanın əsas fəaliyyət istiqaməti vergi ödəyicilərinin hüquqlarının pozulmasının qarşısının alınması və pozulmuş hüquqların bərpasıdır.

Brifinqdə KİV nümayəndələrinin sualları cavablandırılıb.

Bakı-xeber.com

Vergilər Nazirliyinin daha bir iri islahatı - şikayətçi sahibkarların işi məhkəməyə getmədən həll olunacaq

Elçin Məmmədova əlavə vəzifə səlahiyyəti verildi

Tarixi abidələr xalqımızın mədəni irsinin əsasını təşkil edir. Bu gün Azərbaycanın hər bir yerində tarixi-arxeoloji abidələr kifayət qədərdir. Lakin indiyə qədər aidiyyəti qurumlar tərəfindən abidələrin tam olaraq siyahıya alınma prosesi həyata keçirilməyib.

Mütəxəssislərin bildirdiyinə görə, hazırda reyestrə salınmayan saysız abidə var ki, bu abidələrin də xeyli hissəsi sakinlərin həyətəni təsərrüfatlarında yerləşir. Bu da çox zaman onların diqqətdən kənarda qalması ilə nəticələnir.

Bəzən bildirilir ki, Azərbaycanda 3 mindən artıq müxtəlif profilli abidə qeydə alınıb. Bu gün, ümumiyyətlə, qeydiyyatda alınan abidələrin tam siyahısı haqqında birmənalı məlumat yoxdur.

Kiçik araşdırmamız zamanı əldə etdiyimiz məlumata görə, Azərbaycanda qeydiyyatda alınmış dünya əhəmiyyətli memarlıq abidələrinin sayı 21, dünya əhəmiyyətli arxeoloji abidələrin sayı 44, ölkə əhəmiyyətli memarlıq abidələrinin sayı 141, ölkə əhəmiyyətli arxeoloji abidələrin sayı 52, ölkə əhəmiyyətli bağ-park, monumental və xatirə abidələrinin sayı 59, yerli əhəmiyyətli memarlıq abidələrinin sayı 156, yerli əhəmiyyətli arxeoloji abidələrin sayı isə 4-dür. Əlbəttə, bu indiyə qədər siyahıya alınan və alınmayan abidələrin tam mənzərəsini əks etdirmir.

Azərbaycanda bir sıra qoruqlar fəaliyyət göstərir ki, həmin qoruqlarda da müxtəlif dövrlərə aid abidələr yerləşir.

Məlum olduğu kimi, Dövlət Turizm Agentliyinə qoruq ərazilərindəki tarixi abidələrin pasportlaşdırmaq səlahiyyəti verilib. Bu, Prezident İlham Əliyevin imzaladığı "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Turizm Agentliyi haqqında Əsasnamə"yə dəyişiklik edilməsi haqqında Fərmanda öz əksini tapıb. Fərmana yeni əlavə edilən 3.0.45-1-ci yarımbəndinə əsasən, Dövlət Turizm Agentliyinin vəzifələri sırasına qoruqların ərazilərində yerləşən tarix və mədəniyyət abidələrini siyahıya və dövlət qeydiyyatına almaq, pasportlaşdırılmasını həyata keçirmək aid edilib.

Dövlət Turizm Agentliyi (DTA) hansı qoruqlardakı abidələrin pasportlaşdırılmasını həyata keçirəcək?

Dövlət Turizm Agentliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Kənan Quluzadə "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında bildirdi ki, bu qurum yalnız öz nəzdində olan qoruqlardakı abidələri pasportlaşdıracaq. K.Quluzadənin sözlərinə görə, Turizm Agentliyinin nəzdində 7 qoruq var. "Bizim qurumun tabeliyində 7 qoruq ərazisi var və pasportlaşdırma da bu qoruqlarda həyata keçiriləcək. Bundan əlavə, ötən ilin dekabrında cənab Prezidentin qərarı ilə Dövlət Turizm Agentliyinin tabeliyində Qoruqları İdarəetmə Mərkəzi yaradılıb. Bu 7 qorğunun həmin mərkəz tərəfindən idarə olunması nəzərdə tutulur, onun strukturunu təsdiqlənib. Burada, ilk növbədə, mədəni-tarixi irsin saxlanması, ikincisi, qoruqların turistlər üçün daha cəlbedici edilməsi, üçüncüsü isə dövlət xərclərinin optimizasiyası nəzərdə tutulur. Bilirsiniz ki, cənab Prezidentin sərəncamı ilə Prezidentin ehtiyat fondundan ayrılan maliyyə ilə Yanardağda yenidənqurma və bərpa işləri aparılıb. Bu ay yeni konsepsiyada Yanardağı təqdim edəcəyik. Bundan başqa, ölkə rəhbərliyinin tapşırığına əsasən, Şəki "Yuxarı Baş" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu, "Basqal" Dövlət Tarix-Mədəniyyət Qoruğu ilə bağlı xüsusi konsepsiyalar hazırlanır. Başqalın təqdimatının bu günlərdə keçiriləcəyi gözlənilir, Şəkidə isə bu yöndə işlər görülür".

K.Quluzadə qeyd etdi ki, Dövlət Turizm Agentliyinin tabeliyindəki qoruqlar "Yanardağ" Dövlət Tarix-Mədəniyyət və Təbiət Qoruğu, "Atəşgah məbədi" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu, "Basqal" Dövlət Tarix-Mədəniyyət Qoruğu, "Xınalıq" Dövlət Tarix-Memarlıq və Etnoqrafiya Qoruğu, "Lahıc" Dövlət Tarix-Mədəniyyət Qoruğu, "Yuxarı Baş" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu (Şəki şəhəri "Karvansaray" mehmanxana kompleksi daxil olmaqla), "Kiş" Tarix-Memarlıq Qoruğudur.

Dövlət Turizm Agentliyinin qoruq ərazilərindəki tarixi abidələri pasportlaşdırması istiqamətində

nir. Birinci növbədə bu, mədəni irsin qorunması ilə bağlıdır. Yeni turistin gəlib-gəlməməsindən asılı olmayaraq, biz tarixi

in tabeliyində olan qoruqlardakı abidələrin siyahıya alınması ilə bağlı hər hansı bir addım atılıbmı"sualına cavabında K.Quluzadə

İsmayilova bizimlə söhbətində bildirdi ki, Dövlət Turizm Agentliyinə qoruq ərazilərindəki tarixi abidələri pasportlaşdırmaq

Qoruqların ərazisindəki tarixi abidələrin pasportlaşdırılmasının hansı ümummilli əhəmiyyəti olacaq?

Kənan Quluzadə: "Bizim qurumun tabeliyində 7 qoruq ərazisi var və pasportlaşdırma da bu qoruqlarda həyata keçiriləcək"

"Qoruqların ərazisində yerləşən abidələrin siyahıya alınması prosesi həyata keçirilib"

görüləcək işlərə gəlincə, K.Quluzadə qeyd etdi ki, ilk növbədə, tarixi abidələrin inventarlaşdırılması keçirilir. "İnventarlaşdırmadan sonra istifadə qaydaları hazırlanır. Bu is-

mədəni irsimizi qoruma- lıyıq. Digər məsələ də qoruqların turistlər üçün daha cəlbedici olmasıdır. Biz qoruqlarda yeni infrastruktur yaradıraq, burada turistlər üçün daha çox

Aida İsmayilova "... maddi-mədəni irs nümunəsi olaraq qorunması baxımından çox böyük əhəmiyyəti var"

tiqamətdə ki, dövlət təşkilatları, bələdiyyə qurumları, yerli əhali və s. tarixi abidələrin istifadəsində və qorunmasında hansı fəaliyyəti göstərə bilərlər. Belə bir məsələ var, Şəkidəki "Yuxarı Baş" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu ərazisində yaşayan əhəlinin sayı 14 min nəfərə yaxındır və oradakı tarixi abidələrin yarıdan çoxu fərdi təsərrüfatların ərazisində yerləşir. Bundan necə istifadə edilməsi ilə bağlı instruksiya hazırla-

məlumat almaq imkanı olsun, rahatlıqları təmin olunsun, əyləncələrin sayı artsın. Burada, əlbəttə ki, dövlət büdcəsinin xərclərinin optimallaşdırılması da əsas götürülür. Bu qoruqların hamısı turistik məkandır, burada girişin ödənişli olması, biletlərin satılması məsələləri və s. var. Ordan əldə edilən gəlir hesabına isə qoruqların qismən də olsa özünüməliyyatlaşdırılmasına nail olmaq nəzərdə tutulur".

"İndiyə qədər agentliy-

bildirdi ki, buradakı abidələrin siyahıya alınması prosesi həyata keçirilib: "Qoruqların ərazisində yerləşən abidələrin siyahıya alınması prosesi həyata keçirilib. Abidələrin sayına gəlincə, bu barədə məndə konkret rəqəm yoxdur".

Əldə etdiyimiz məlumata görə, hazırda "Yuxarı Baş" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu ərazisində dövlət qeydiyyatına alınan dünya, ölkə və yerli əhəmiyyətli 25 tarixi-memarlıq, arxeoloji və park-monumental abidələr mövcuddur. "Basqal" Dövlət Tarix-Mədəniyyət Qoruğunda 23 tarix-mədəniyyət abidəsi var. Digər qoruqlarla bağlı məlumat əldə edə bilmədik.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) Arxeologiya və Etnoqrafiya İnstitutunun əməkdaşı, arxeoloq Aida

səlahiyyəti verilməsi müsbət bir haldır. O hesab edir ki, agentlik tərəfindən qoruqlarda mövcud olan abidələrin siyahıya alınaraq pasportlaşdırılmasının həm milli-mədəni, həm də tariximizin, maddi dəyərlərimizin öyrənilməsi və təbliği baxımından böyük əhəmiyyəti var. "Qoruqların ərazisində olan bütün abidələr pasportlaşdırılacaqsa, bu olduqca böyük əhəmiyyətə malik olacaq. Bunun nəticəsində biləcəyəm ki, bu abidələr hansı dövrə aiddir, vəziyyəti necədir, onun konservasiyaya ehtiyacı var, yoxsa yoxdur. Əgər varsa, onu konservasiya edəcəklər. Qoruq ərazilərindəki abidələrin pasportlaşdırılması artıq onun dövlət qeydiyyatında olduğunu bildirəcək. Pasportlaşdırılma nəticəsində abidələrin diqqətdən kənarda qalması məsələsi aradan qaldırılacaq, abidələrin siyahıya alınması məsələsi aktuallaşacaq. Bu həm də abidələtin turizm baxımından əhəmiyyətini göstərəcək. Düşünürəm ki, qoruqlardakı abidələrin dövlət qeydiyyatına alınmasının, pasportlaşdırılmasının həm turizm, həm gələcəkdə onların tanıtılması, həm də maddi-mədəni irs nümunəsi olaraq qorunması baxımından çox böyük əhəmiyyəti var. Eyni zamanda, buradakı abidələrin respublika, regional və dünya əhəmiyyətli olması məsələsi də aydınlaşacaq və qiymətləndiriləcək. Sonradan onların qorunması, lazımi siyahılara salınması məsələsi öz həllini tapa bilər" - deyərək A.İsmayilova qeyd etdi.

İradə SARIYEVA

Çilidə Misirdəki mumiyalardan da qədim mumiyları aşkarlandı

Çilidə yerləşən dünyanın ən quraqlıq ərazisində - Atakama səhrasında eramızdan əvvəl 7-5-ci minilliyə aid olan qədim mumiylar aşkar edilib.

"AZƏRTAC" bildirir ki, burada yaşamış Çinçorro qəbiləsinə aid olduğu ehtimal edilən bu mumiyların yanında keramika məmulatları da tapılıb. Bu arxeoloji tapıntıların tarixinin Misir ehramlarında olan mumiylardan ən azı 2 min il qədim olduğu bildirilir. Arxeoloqlar qeyd ediblər ki, cəmiyyətin elitasını - firon ailəsinin üzvlərini mumiyalayan misirlilərdən fərqli olaraq, Çilidəki bu böyük qəbilədə dulusçuları və digər sadə insanları da həmin prosedurdan keçirmişlər. Bu tapıntılardan sonra Çilinin hakimiyyət strukturları onların Dünya Mədəni İrs Siyahısına daxil edilməsi üçün UNESCO-ya müraciət edəcəklərini bəyan ediblər. Azapa vadisindəki San-Miquel kəndində tapılan mumiylar və digər tapıntılar ölkədəki Arxeologiya Muzeyinə təhvil verilib. Onların nümayiş etdirilməsi ilə paralel olaraq, mumiylar üzərində elmi, tədqiqatlar da aparılır. Çilili alimlər mumiyların hazırlanması zamanı matəm ayinlərinin icra edildiyi əşyaları da qiymətli və nadir arxeoloji tapıntılar kimi dünyadakı həmkarlarına təqdim edəcəklər. Bundan başqa, yerli hakimiyyət orqanları Çinçorro qəbiləsinin yaşadığı yerləri turizm məkanına çevirmək niyyətindədir.

Gürcüstanda süni ətdən hazırlanan fəst-fud satılacaq

"Burger King" bu ilin sonlarından etibarən Gürcüstanda süni ətdən hazırlanmış fəst-fud qidalarını satacaq.

"Axa.az" bildirir ki, bu barədə ABŞ-da fəaliyyət göstərən fast-fud şəbəkəsi "The Verge" məlumat yayıb. Şirkət səbəb kimi Gürcüstandakı vegetarian müştərilərini razı salmağa çalışdığını bildirib. Vegetarian burgerlərdə pendir və ət yerinə noxud, soya, kartof, bitki yağı və süni ətdən istifadə ediləcək. "Burger King"-in baş ofisindən burgerlərin dad olaraq daha fərqli olmayacağı bildirilib.

Elan

"FLAME" MMC-nin adına olan, Quba rayonu, Qəçrəş kəndi ünvanında yerləşən, ümumi sahəsi 10.0 ha torpaq sahəsinə dair 303013004449 reyestr nömrəli, 2809000578 qeydiyyat nömrəli, 03.02.2009-cu il tarixli çıxarış itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sultanov İsaq Müseyib oğluna məxsus, Bakı şəhəri, Sabunçu rayonu, Bilgəh qəsəbəsində yerləşən 86 sayılı bağ evinə verilmiş çıxarış itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Xəlilov Sabit Səttar oğlunun adına, Kürdəmir rayonu, Atakişili kəndində yerləşən torpaq sahəsinə, Atakişili kənd bələdiyyəsi tərəfindən verilmiş torpaq sahəsinin dövlət aktı (JN-0995 kod 90603018) itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Mahmudov Məmməd Ələddin oğlunun (AAN0196391) adına, Gəncə RHK tərəfindən verilmiş MV №003482 Qarabağ müharibəsi veteranı vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bu yaz Xiaomi smartfonu əldə et, "Azercell"-dən hədiyyə qazan!

Ölkənin bütün bölgələrini yüksək sürətli mobil internetlə təmin etməyi hədəfləyən "Azercell", müştərilərinin istifadəsinə yazın ən sərfəli fürsəti olan yeni smartfon kampaniyasını təqdim edir.

Abunəçiləri üçün ən son texnologiyaları dəstəkləyən smartfonları daha da əlçatan etmək məqsədilə yalnız iyun ayının 20-dək "Azercell"-dən Xiaomi smartfonu alan hər müştəriyə xüsusi hədiyyələr təqdim edilir. Belə ki, Xiaomi smartfonu əldə edən bütün "Azercell" Fakturasız Xətt abunəçilərinə ödənilən məbləğin 150 manatadək dəyəri keşbek olaraq 6 ay ərzində hissə-hissə nömrənin balansına qaytarılır. "Azercell" Fakturalı Xətt abunəçilərinə isə Xiaomi smartfonu aldıqda, 6 ay ərzində aylıq 10GB həcmində mobil internet paketi nömrənin balansına hədiyyə olunur.

Bu yazın ən sərfəli kampaniyası "Azercell"-də! "Azercell"-dən ən son model Xiaomi smartfonunuz ilə bu yaz sevdiklərinizə bir zəng təqdim etmək yaxın olmaq fürsətini qaçırmayın!

Daha ətraflı məlumat üçün news@mcs.az ünvanına müraciət edə bilərsiniz.

"Bakı Marafonu - 2019"-də "Azercell" sağlam həyat tərzini ideyası ətrafında minlərlə insanla həmrəy olacaq

Ölkəmizdə idmana olan marağı daha da artırmaq, cəmiyyət arasında sağlam həyatı təbliğ etmək və minlərlə insanı bu fikir ətrafında cəmləmək məqsədilə may ayının 5-ində Dövlət Bayrağı Meydanından Bakı Olimpiya Stadionuna qədər 21 kilometrlik məsafəni əhatə edən "Bakı Marafonu - 2019" keçiriləcək.

"Küləyə Qalib Gəl" şüarı altında Heydər Əliyev Fondunun təşkilatçılığı ilə baş tutacaq bu marafon sayca dördüncüdür. Yalnız vətəndaşlarımızın deyil, əcnəbilərin iştirakçı qismində qatıldığı bu genişmiqyaslı layihə hər il minlərlə insan tərəfindən böyük maraqla qarşılanır.

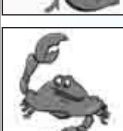
Yenilikçi təşəbbüslərin, sosial layihələrin həm dəstəkçisi, həm də təşkilatçısı olan "Azercell Telekom" MMC "Bakı Marafonu-2019"-un eksklüziv tərəfdaşdır.

Dənizkənarı Bulvarı İdarəsi, Bakı Olimpiya Stadionu, Nəqliyyat, Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyi, Təhsil Nazirliyi, "Regional İnkişaf" İctimai Birliyi, eləcə də AFFA və SOCAR marafonun dəstəkçiləri qismində çıxış edirlər. Layihənin icrasını isə "Sport Marketing Group" (SMG) şirkəti həyata keçirir.

Rəqəmsal eranın tələblərinə uyğun olaraq, builki marafonda bir yenilik tətbiq edilib. Belə ki, iştirakçılar taymki-perlərə təchiz olunub. Bu xüsusi çip sayəsində iştirakçılardan hərəkət istiqamətini izləmək, finiş xəttini ilk keçən şəxsləri dəqiq şəkildə təyin etmək, beləliklə də yarışda şəffaflığı təmin etmək mümkün olacaq.

Qeyd etmək istədik ki, müasir dünya cəmiyyətində gündəmdə olan sağlam həyat tərzini və insan həyatının keyfiyyətinin artırılması ideyasının ölkəmizdə də təbliğ edilməsinə öz Korporativ Sosial Məsuliyyət Strategiyasında xüsusi diqqət ayıran "Azercell Telekom" MMC hər kəsi bu fəlsəfəni yaşatmağa səsləyir.

Daha ətraflı məlumat üçün news@mcs.az ünvanına müraciət edə bilərsiniz.

Qoroskop Rusiya və Qərbi astroloqlarının proqnozları əsasında hazırlanıb

Məraşda keçirilən marafonun qalibi it oldu

Məraşın cənubunda dünyada ən mürəkkəb marafonlardan biri sayılan "Marathon des Sables" yarışları başa çatıb.

"AZƏRTAC" bildirir ki, marafonun iştirakçıları altı gün ərzində 250 kilometr məsafə qət ediblər. Marafonun baş qəhrəmanı isə haradan gəlməsi məlum olmayan "Kaktus" ləqəbli it olub. İkinci mərhələdə qaçışçılara qoşularaq bu günlər ərzində təqribən 241 kilometr qaçmış "Kaktus"-un səyləri medal ilə mükafatlandırılıb. "Marathon des Sables" yarışları altı mərhələdən ibarətdir. Bu günlər ərzində havanın hərəkəti gündüz 40 dərəcəyə çatır, gecə isə xeyli soyuq olub. Digər qaçışçılar və marafonun təşkilatçıları yürüş müddətində "Kaktus"-u su və yeməklə təchiz ediblər, gecələr isə digər iştirakçılarla bərabər o da düşərgədə istirahət edib. Marafonun ən uzun hissəsi olan 71 kilometrlik mərhələdə "Kaktus"-un halı pisləşsə də, bir qədər dincələndən sonra yoluna davam edib. Bütün mərhələlər başa çatandan sonra həkimlər itin sağ-salamat olmasını təsdiqləyiblər. "Kaktus"-un sahibi Karen Hedfild bildirib ki, bu it Berberlərin yaşadığı səhra rayonunda hər gün 40 kilometr yol gedir.

Hazırladı: Ramil QULİYEV

Baş redaktor: Aydın Quliyev

Baş redaktorun müavini:
Tahir Tağıyev

Redaksiyanın ünvanı: *Bakı şəhəri, Mətbuat pr. 529-cu məhəllə, 6-cı mərtəbə*
Tel-faks:
510-87-40; 510-87-38; 510-87-39

e-mail: azer22@mail.ru

Reyestr № 0106-P219-45846

Qəzet həftədə 5 dəfə çıxır.
(Bazar və bazar ertəsinə başqa).
«BZ»-də çap olunur.

Sifariş: №2514

Tiraj: 3050

Qəzetdə «Olaylar» və «Trend» informasiya agentliklərinin materiallarından istifadə edilir.

Reklam mətninə görə qəzet məsuliyyət daşıyır.